

DARBININKAS

L. NR. 52.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 28, 1965

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Žodžiai Vilniuje, kurie buvo nutylėti Amerikoje

Latvijos ir Lietuvos sostinės Kremiaus politikai pasirinko bazę propagandai prieš Ameriką. Rygoje liepos 17 Sovietų min. pirm. A. Kosyginas mitingė atsiliepė apie Atstovų Rūmų rezoliuciją dėl Baltijos kraštų tokiais žodžiais:

"Būtų galima iš viso ignoruoti tokias rezoliucijas, kurios tik stato į juokingą padėtį jų autorius ir ištągas, priimančias tokius dokumentus. Tačiau ne-

**Sovietai stengiasi kurstyti savo gyventojus prieš Ameriką
Amerika stengiasi nutylėti, kas kurstytų prieš Sovietus**

galima nematyti, jog kongreso priimta rezoliucija dėl Pabaltijos respublikų yra Jungtinių Amerikos Valstijų bendros politinės linijos sudėtinė dalis. Amerikos imperializmas kišimasis į svetimus reikalus paverė vos ne vadovaujančiu savo užsienio politikos principu. Kaip kitaip

galima vertinti tokias JAV akcijas, kaip ginkluota intervencija Dominikos respublikoje? Kaip kitaip galima vertinti dabartinį Amerikos vyriausybės kursą Vietname?" (Tiesa liepos 18).

Vilniuje tą pat dieną apie Pavergtų Tautų Savaitę kalbė-

jo Sovietų kom. partijos c.k. sekretorius M. Suslovas kitokiais žodžiais:

"ypač šlykšti atrodo niekšiška Jungtinių Amerikos Valstijų imperialistinių vadeivų demagogija. Jie kasmet rengia vadinamąsias pavergtų tautų savaites, veidmainiškai dėdamiesi iš jų jungo ištrūkusių tautų gynėjais. Tie tarptautiniai žandariai, laisvės ir nepriklausomybės smaigėjai norėtų vėl pavergti laisvas Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautas" (Tiesa liepos 18).

Ir A. Sniečkus kalbėjo apie Atstovų Rūmų rezoliuciją, bet jis nestengė prilygti koliojančiais žodžiais iki savo "vyresniojo brolio" Suslovo. Estijoje Mikojanas apie tuos reikalus nekalbėjo.

Tokį Amerikos niekinimą girdėdamos, save ir savo valstybę gerbdamos Amerikos pilietis protesto ženklui išeitų iš tokio susirinkimo. Kitaip darė Rojus Mizara: po Suslovo žodžių, jis išėjo sveikinti lietuvių, kurie dabar kūrė "savo laimingą gyvenimą".

RYGOJE IR VILNIUJE: Mėlynbarzdis TĖSIAME AMERIKIEČIŲ SPAUDOS PASISAKYMUS DĖL SOVIETŲ SURENGTŲ BALTIJOS VALSTYBIŲ PAGROBIMO SUKAKTUVIŲ

Pavergtų Tautų Savaitės praga savo nuomones apie Sovietus pasakė Journal American kolumnistas Pierre J. Huss; Baltijos valstybių sostinėse pasakyta Maskvos vadų kalbas įvertino to laikraščio kolumnistas John Chamberlain

"Pavergtų Tautų Savaitė aliaruoja mums vėl nepadailinta tiesa, kad Rusija su tankais ir šautuvais tebestovi puseje kitados laisvos Europos ir faktiškai yra prisijungusi Baltijos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — teritorijas".

"Prieš 20 metų naciai buvo sutriuškinti lyg tam, kad Maskvai būtų duotos laisvos rankos rytų Europoje".

Padėties atitaisyti be karo neįmanoma. O apie jį negali būti kalbos. "Bet laisvasis pasaulis neturi niekada apsisprasti su rytų Europos palikimu sudėtine sovietinės kolonialinės

imperijos dalimi". Ką laisvasis pasaulis gali ir turi daryti. Pierre J. Huss pakartoja žodžius iš Pavergtų Europos Tautų Seimo manifesto.

Kita dieną atsiliepė kolumnistas John Chamberlain specialiai dėl Kosyginio pareiškimo Rygoje ir Suslovo pareiškimo Vilniuje apie Amerikos "agresiją Vietname". "Maskvos komunistams pasirinkti Rygą ir Vilnių kaip bazes pasmerkti agresijai bet keno kito, tik ne savo pačių, yra ciniskiausias reikalas". Sušaukti "dešimtis tūkstančių lietuvių bei latvių" ir jiems kalbėti apie įjungimą į Sovietų Sąjungą esą labai panašu į elgesį legendinio Mėlynbarzdžio, kuris nuždė savo septynias prievaras vestas žmonas ir po 25 metų sugalvojo surengti pirmosios žmonos pagerbimą akivaizdoje aštuntosios žmonos, kuri turi pagrįdą teirautis, kas jos vyrui bus sekanti.

Kaip Mėlynbarzdžio istorijoje varu pasimtos žmonos paslaptį būdu dingo, taip yra likę nedaugelis ir tų Baltijos kraštų gyventojų, kurie dar 1940 metais "balsavo" už įjungimą į Sovietų Sąjungą ir dabar turi dalyvauti iškilinėse kaip parlamentinės iškašos. Aštuntoji žmona yra tie "latviai" ir "lietuviai", kuriuos kreipėsi Kosyginas bei Suslovas, tarp kurių betgi yra tūkstantai netgi ne Baltijos gyventojų kraujo.

Autorius nurodo, kad per 25 metus ukrainiečiai ir rusai sistemingai buvo infiltruojami į Baltijos valstybes, vietos gyventojams vykdant genocidą. Pakartojta deportuotų skaičius 1941. Nurodo, kad nuo 1945 buvo vykdomos masinės deportacijos ūkininkų, kurie nesutiko eiti į kolchozus. Apie 10 procentų gyventojų dingo tokiu būdu, kaip tos Mėlynbarzdžio žmonos. Ir apie milijonus rusų įjungta vietoj deportuotų Baltijos gyventojų. Šiandien apie 20 procentų Baltijos kraštuose gyventojų yra ne pabaltiečių kilimo.

Grįždamas prie Kosyginio ir Suslovo kalbų, autorius jas taip įvertina: "Kosyginas ir Suslovas turi dviejų begėdiškų beždžionių tulžį, pasirinkdami Baltijos miestus Rygą ir Vilnių kaltinti Ameriką "agresija". Bet kas Vakaruose kvaršino sau galvą apie tai pažymėti?"

— Egipto žinomiausias reaktorius ir laikraštininkas dekanas Mustafa suimtas kaip Amerikos šnipas.

VIETNAMO KARE: jau veikia sovietinės raketos

Vietname liepos 24 pradėjo veikti sovietinės raketos prieš Amerikos lėktuvus: per 40 mylių nuo Hanoi Amerikos lėktuvų su dviem lakūnais nušovė. Amerikos žvalgyba seniai skelbė apie rengiamas raketom bazes š. Vietname. Bet laukė, iki nušaus Amerikos lėktuvą, ir tik tada, liepos 27, 46 lėktuvai žemu skridimu bombardavo raketų bazes. Vieną sudažė, kitą apdaužė, bet neteko trijų lėk-

tuvų, o š. Vietnamas sako, kad šešių. Raketų veikimas pradėjo naują lapą Vietnamo karo istorijoje. Ligšiolinė trejų metų politika pasirodė nesėkminga: neįvertė komunistų derėtis. Nei Anglijos pastangos paveikti š. Vietnamą, nei Harimano kelionė į Maskvą nepriartino derybų, tik sustiprino komunistų ištikinimą, jog Amerika tai daro dėl silpnumo ir karas bus komunistų laimėtas.

Apsaugos sekr. McNamara pripažino, kad laiko eiga veikė komunistų naudai. Dabar padėtį gali gelbėti tik Amerikos stiprintos karo jėgos. Prez. Johnsonas po ilgų pasitarimų su politikais ir karo vadais liepos 28 ėmėsi naujų priemonių. Šias eilutes rašant jos dar buvo nepaskelbtos, bet teigiama, kad bus Amerikos kariuomenės skaičius Vietname padidintas bent iki 200,000. Dalis kariuomenės bus paimta iš V. Europos, bus padidintas naujokų skaičius, paskelbtas dalinis atšarginių pašaukimas, sustiprinta karo medžiagos ir ginklų gamyba.

Ko Sovietai nori iš nusiginklavimo

Zenevoje liepos 27 atnaujinta nusiginklavimo konferencija, kuri buvo nutraukta nuo

HARRIMANO KELIONES VAISIAI

A. Harrimanas buvo Maskvoje, Bonnoje, Rmoje, dabar nuvyko pas Titą. Maskvoje jam nepavyko prikaltinti, kad Sovietai spausdų š. Vietnamą derybom. Nei kreditų bei sustiprintos prekybos pažadai nepaveikė Sovietų nusistatymo: Vietnamo klausimu jie lieka savo nusistatymo, bet galima tartis dėl kitų dalykų, šiuo tarpu dėl nusiginklavimo... Harrimanui pasisekė įtikinti Sovietus, kad Amerika nori nuosirdžiai gerų santykių su Sovietais.

pereitų metų rugsėjo mėn. Atnaujinta Sovietų iniciatyva. Momentas, kada Amerika nori gerų santykių su Sovietais, jiems rodosi geras naujom nuolaidom iš Vakarų išspausti. Anglija, pritarė Amerikos, parengė projektą neduoti atominių ginklų ir informaciją tiems, kurie jų dar neturi patys. Norima, kad Sovietai neduotų kom. Kinijai. Bet Sovietų atstovas Carapkinas iš anksto pasakė, kad apie tai galima kalbėti tik atmetus NATO atominių laivyną ir naujai įpareigoti neleistį Voietijai gaminti atominių ginklų, nepriešinti jos ne prie atominių ginklų kontrolės.

Prancūzijos kėdė konferencijoje tuščia. Ji atsisakė dalyvauti.

Smūgis bizniui ar užsienio politikai?

Sen. Fulbrightas liepos 25 kaltino vyriausybę, kad ji nepakankamai rėmė savo politiką — statyti "tiltus" tarp Vakarų ir komunistinių režimų. Firestone firma, kuri turėjo prista-

tyti Rumunijai sintetinės gumos už 50 mil. dol., atsisakė nuo sutarties. Priežastis — "Young Americans for Freedom" ėmėsi propagandos prieš firmos biznį su komunistais. Konkurentė Goodyear firma raštu departamentui paaiškino, kodėl ji nesiima tokio biznio — nes Rumunijai pristatyta guma nueis komunistinei Kinijai. Sen. Fulbrightas kaltino departamentą, kad jis neenergingai rėmė Firestone biznį ir leido "dešiniesiems ekstremistams" užsienio politiką lemti.

— Dominikonuose padėtis eina komunistų naudai, nes Amerikos Valstybių Organizacijos komisija stengiasi suderinti abidvi puses, delsia grąžinti tvarką, o tuo tarpu blogėja ūkinė padėtis. Komunistai siunčia savo agentus provincijos gyventojam organizuoti ir ginkluoti.

— Prancūzija boikotuos NATO rudeninius manevrus. Apsaugos ministeris įsakė prancūzų kariams, kurie dirba NATO štabe, parengimo darbus manevram boikotuoti.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITES minė jime Philadelphijoje. Kalba La Sale Kolegijos prof. dr. Austin App, minėjimo komiteto pirmininkas. Nuotr. K. Cikoto.

KĄ PASAKE Pavergtųjų Tautų pietuose Washingtone

Kongr. Ford apie politiką Vietname, Flood — apie politiką su Sovietais, Drummond apie prezidento proklamaciją.

Praeitą trečiądienį, liepos 21 Washingtone National Press Club patalpose įvyko Pavergtųjų Europos Tautų Seimo surengti pietūs ir priėmimas Pavergtųjų Tautų Savaitės praga. Pietų metu pagerbti Edward R. Murrow, buvęs JAV Informacijos tarnybos viršininkas ir dabar jau miręs; Gerald R. Ford, Jr., Michigano kongresmanas ir šiuo metu respublikonų vadas Atstovų Rūmuose; ir Daniel J. Flood, Pensylvanijos kongresmanas. Jiems įteikti atitinkami diplomai ir įremuoti devynių pavergtųjų tautų vėliavėlių pynėje. Murrow žmonos vardu atžymėjimą priėmė buvęs Murrow pavaduotojas Donald Wilson. Jis ir pagerbtieji

kongresmanai, priėmė atžymėjimus, tarė ilgesnius žodžius.

Ford, ryšium su įvykiais Vietname, pasinaudojo ta proga išdėstyti savo, kaip administracijos opozicijos vado, pažiūrą į JAV užsienio politiką. Esą užsienio politikoj yra nauji mitai, bet tik senos tikrovės. Mitas esąs Sovietų Sąjungos siekimas "taikingos koegzistencijos"; tikrovė — jos agresyvumas Berlyne, Kuboje, Vietname. Vietname reikia turėti aiškesnių tikslų, negu tik privirsti komunistus eiti prie derybų stalo. Fordo kalbą pranešė tą patį vakarą NBC; nebuvo tačiau minima, kad kalba sakytą Pavergtųjų Tautų Savaitės praga.

Kongr. Flood, kuris dažnai dalyvauja ypač lietuvių parengimuose, ir šia proga tarė taiklų žodį ir parodė labai artimą

supratimą pavergtųjų tautų padėčiai ir siekimam. Pati Pavergtųjų Tautų Savaitė, jau eilę metų paskelbiama JAV prezidento, yra didele dalim kongr. Flood pastangų vaisius. Savo kalboje jis nurodė, kad pavergtosios tautos yra pats didžiausias vakarų pasaulio "nekariškas ginklas" (paramilitary deterrent) prieš komunizmo ekspansiją. Todėl esą nesamone laikytis linijos nekiršinti Sovietų Sąjungos ir nutylėti jos imperializmą ir kolonializmą; tai suteikimas oponentui psichopolitinės neliečiamybės ir su silpninimas vakariečių pozicijos šaltame kare. Flood apgalvestavo, kad JAV užsienio ministerijoj esama tokių "taikingos koegzistencijos" šalininkų, kurių niekaip negalima įtikinti, kas pačiai Amerikai gerai.

Salia pagerbtųjų svečių, pietuose dalyvavo senatoriai Do-

mėjimą Wilson savo žodį skyrė priskaičiavimui, kiek ir kokių leidinių kokiame pavergtam krašte išplatinta, ir už kiek dolerių tie leidiniai, pav. lenkam parduoti.

Pietų metu trumpai savo išpužius iš pavergtų tėvynių papasakojo Monika Fridl, jauna mokytoja šiemet sausio mėnesį atvykus iš Čekoslovakijos; John Carja, atvykęs š.m. gegužio mėn. iš Rumunijos ir ten su viršum dešimt metų kalbėjęs; ir Alfonsas Milukas. Pirmieji du, silpnai angliskai kalbą, savo išpužius paskaitė (dalyviams buvo išdalintos kopijos); Milukas papasakojo laisvu žodžiu. Amerikiečių dėmesį ypač patraukė jo pasakojimas, kaip jis, gimęs Amerikoje, atsidūrė sovietų režime. Asmeniškai išgyvenimai visuomet didesnį įspūdį palieka; bendresni išvedžiojimai ne taip atidžiai klausomi. Salia pagerbtųjų svečių, pietuose dalyvavo senatoriai Do-

minick (Colorado) ir Yarborough (Texas) ir 15-16 kongresmanų, visa eilė diplomatijos atstovų, amerikiečių įstaigų pareigūnų ir pavergtųjų tautų atstovų — viso apie 150 žmonių. Iš lietuvių pietuose dalyvavo Lietuvos atstovas Juozas Kajekas, Dr. St. Bačkis, Vac. Sidzikauskas, J. Audėnas, prel. J. Balkūnas, D. ir G. Krivickai, K. Jurgėla ir dar keli.

Programai vadovavo žinomas amerikiečių komentatorius Roscoe Drummond. Jis pabaigoj išreiškė viltį, kad ateinančiais metais prezidento Johnsono proklamacija Pavergtųjų Tautų Savaitėi būtų mažiau atsargi, tvirtiau pasisakanti (less bland, more galvanic).

Informacijai spaudai buvo labai gerai parengta — su išankstuo parūpinom kalbų ištraukom, dalyvių sąrašui ir kita reikiama medžiaga. Washingtone laikraščiai to įvyko tačiau nieku nesuminėjo. A. Sz.

Po trijų dienų vėl prisistatė milicininkas

Sekantį anksčiau rytą krepšelis buvo jau parengtas. Į jį žmona įdėjo tai, kas reikalinga deportuojamiems: porą marškinių, dantims šepetėlį ir skutuvą. "Darmojiedų" žmonos jau žino, kaip tokiais atvejais pasielgti. Aleksis išėjo, kai vakar dar miegojo. Apkabino žmoną be žodžių už durų, kad vakar nepabūtų. Jis buvo panašus į besikubantį keleivį, kuris bijo, kad pavėluos į traukinį. Pagaliau atsiskiriant su žmona, nebuvo nė kas sakyti. Sov. Sąjungoje piliečių gyvenimas yra toks paprastas, kad viskas aišku be žodžių.

Dar bemiegančiame mieste sunkiai girdžėjo pirmieji tramvajai, sustojimo vietose laukė naktinių lokalių orkestrantai, su nuovargio nuytusiais veidais ir paraudusiomis akimis. Aleksis, lyg koks lunatikas, pagaliau atsirado prie milicijos būstinės.

Pažiūrėję į laikrodį, pamatė, kad dar labai anksti. Atsisėdo sode ant suolelio taip, kad matytų milicijos būstinės duris ir pro jas ten ir atgal vaikščiojantį milicininką su šautuvu ant pečių, tačiau vamdžiū žemyn.

Kas atspės, kokios mintys slankiojo Aleksio galvoje, belaukiant paskirtos valandos. Vasario 3 d. 7 val. Aleksis buvo viduje priešais už didelio stalo sėdintį valdininką apšviestas į akis stipria lempa. Prie stalo kampo sėdėjo raštininkas, registruodamas kiekvieną jo žodį.

Apklašinėjimas truko 8 valandas. Valdininkai keitėsi kas valandą. Norėjo žinoti visą jo gyvenimą nuo A iki Z: pas ką lankosi, kas jį lanko, ar daly-

vauja ideologinėse konferencijose, susirinkimuose ir mitinguose, ar sau leidžia kokių primogų ar kokių, ar turi partijos nario bilietą, ar patenkintas paskirtuoju darbu. Aleksis kalbėjo ir praktiškai. Už jo pečių karštas pečius. Jaučia, kad pamažu liežuvis ima stingti ir jį išduoti. Atrodo, kad jau jokio išsisukimo nėra. Ir aną kartą, kai jį pasiuntė į koncentracijos stovyklą, eiga buvo tokia pat. Valdininkų veidai buvo tokie

patys, klausinėjo to pat, o į akis lempa, už nugaros pečius irgi kaip šiandien. "Darmojiedų" likimas, kaip raupsuotojo, yra iš anksto nuspręstas: kitos išeities nėra.

O tačiau šį kartą išsisuko. Apklašinėjimas baigėsi pamokslu: partija seka jo gyvenimą, ji yra geraširdė, nes ji amnestavo. Tačiau socializmas yra teisingas ir griežtas, tad reikia laikytis. Prie pirmo sukupimo teks sumokėti senas ir naujas sąskaitas. Dabar galės eiti namo.

PRIE NEPRIKLAUSOMYBES SALES Philadelphiaje, minint pavergtų tautų savaitę. Iš k. d. Mudite Brozovskis — atvartė, Rėda Ardienė — lietuvaitė, Margit Rohla — vengrė, Maria Rosa Martinez — kubietė, Anna Ferkuniak — ukrainietė. Nuotr. iš Inquirer liepos 19 d.

SPAUDA

KADA SAVUOSIUS IMAME AUKŠTINTI IR IR KADA NIEKINTI?

Drauge liepos 17 paskelbtos ištraukos iš dr. A. Sužiedėlio paskaitos ateitininkų kongrese, kurioje jis pažūrėjo į ateitininką iš psichologinės pusės. Eklėdė lietuvių polinkį patiem sau prieštarauti išgarbinant tuos, kurie savo jėgas atiduoda svetimam darui ir juos pašatant aukščiaui už tuos, kurie dirba lietuviškame darže. Rašo:

"Pavyzdžiui, štai koks nenuoseklumas: stengiamės išlaikyti savuosius, ir ypatingom pastangom jaunimą, lietuviškoje aplinkoje; laukiame ir reikalaujame, kad kiek galima daugiau, kiek beįmanoma, kiekvienas reikšmingas lietuviškoj aplinkoj — menu, skaityba, socialiniu bendravimu, laisvalaikio užsiėmimais. Betgi gražiausius pagyrimo atestatus surašom ir giliausiai galvas lenkiame tiems iš mūsų, kurie sėkmingai reikišiasi nelietuviškoj aplinkoj. Išleides knygą lietuviškai, gali liktis nukryžiuotas, bet išleides angliškai stovėsi ant piedestalo. Didesnis, regis, nuopelnas prisimušti prie kokio nelietuvio svarbuolio — ministro ar kinų žvaigždės — ir ranką pakratyti, negu eilę metų aukoti šeštadienius lietuviškai mokyklai. Jei kam nors išdega geresnis darbas gauti, tai paprastai apskelbiam, kad darban buvo "pakviestas", ir liaupsinam, kad tautietis garsumas. Šitokios pagerbimų hierarchijos akivaizdoje argi nežmoniška išsivesti tokia sau palankia formule: reikia kilti man svetimtaučiuose ir taipgi dėl Lietuvos labo reikia nuo lietuviškų rūpesčių nusilipti".

Bet yra ir kitas polinkis — savuosius niekinti. Jis iškilo to paties laikraščio bendradarbių J. Aisčio, Ksaveras Kauno ir A. Rimvydo polemikoje. J. Aistis per tris nr. skelbė ištrauką iš savo paruoštos straipsnių knygos "Milfordo gatvės elegijos". Straipsnyje, vardu "Niekšybė", palaidai filosofuodamas ir fantazuodamas apie niekšybės reiškinius pasauly, Lietuvos tolimoj ir artimoj praity, užkliudė konkrečius asmenis. Tarp jų V. Krėvė, prof. S. Kolupaila, dr. A. Garmų priskyre į tarnavusių niekšybei eiles. Esą niekšybė reikšėsi jų pataikavimu okupantui ar net okupantams.

Dėl prof. S. Kolupailos atsiėmė jo universitetinis bendradarbis Ksaveras Kaunas, griežtai atmesdamas J. Aisčio kaltinimus ir pateikdamas faktus, kaip kalbėjo okupantui pataikaujamus žodžius, bet prof. Kolupaila darbais gelbėjo konkrečius lietuvių ir lietuviškų reikalus.

Tame pat laikraštyje A. Rimvydas nukreipė dėmesį į nepagrįstą J. Aisčio drąsą lengva ranka teisti kitus, aplinkybių neįtariant, dedantis pranašesniu istoriku už istorikus, pranašesniu teisėju už teisėjus. Tokie lengvo teismo rezultatai — suniekinamas "savas veidas". Kritikas nukreipia paties J. Aisčio žodžius prieš šios rūšies susiniekinimą: "Ne, ne ir ne, jokių būdu ir jokių atvejų negalima niekinti savo veido, nes tai yra daugiau negu mūsų veidas... Praradus žmogiškąjį orumą daugiau nėra ko nustoti".

Rašytoja Ieva Simonaitė Vilniuje

LIETUVOJE

Rašytoja Ieva Simonaitė buvo pirmoji, kuri laimėjo 1935 valstybinę literatūros premiją už "Aukštųjų Simonų likimą". Dabar ji gyvena Vilniuje ir yra jau 68 metų amžiaus "Literatūra ir menas" liepos 10 paskelbė su ja pasikalbėjimą, kuriame kelios nuotraukos iš jos rašytojos ir jos kūrybos sąlygom apibūdinti.

"I. Simonaitė kalba apie tai, jog iš visų tik ir girdint, kad Vilniaus apylinkės esančios labai gražios. Bet ji dar nespejusi pamatyti šito grožio.

— Traukia mane gimtųjų Vanagų laukai. Man jie visada Aukštųjų! Tik dabar labai jau pasikeitė jų šilai, peizažas. Bet traukia mane pasiklausyti ten šilose lakštingalų ir gegutės balsų, traukia ir varliukės..."

Apie savo veiklą "Pikčiurnienė", pasirodžiusi 1953 su gausiomis bolševikinėmis priemonėmis: "Labai sunku buvo man "Pikčiurnienė" asmenybės kul-

to laikais. Ją bandė perauklėti aštuonetas redaktorių. Leidykloje, rodos, pasikeitė net trys vyriausieji redaktoriai, kol paašėkėjo, kad geriausias yra autorės — Simonaitės variantas".

Apie savo "Zingsnius pirmyn", autobiografinį pasakojimą, kuriame sukaupe daug neapikantų vokiečių:

"Daug daug akmenų, jei ne kalnų, — pasakoja toliau rašytoja, — nusirito man nuo širdies, kai pabaigiau rašyti autobiografinę trilogiją. Pajutau, kaip daug laisviau atsikvėpiau krūtine, kaip po "Zingsniai pirmyn" padėjau taską. Ypač daug pagiežos buvo susikaupę fašistinei Vokietijai. Atslūgus šitai pagiežai, dabar aš vėl vokiečių tarpe galu matyti gilai sąmoningų, dėl fašizmo gedą kenčiančių žmonių".

Apie savo kūrybos pradžią ir dabartines svajones:

"Savo "Aukštųjų Simonų likimą" rašytoja rašiusi gana ilgai. Bet tai buvę lygiai prieš 30 metų..."

— Bet "Simonų likimas" man buvo tarsi daina. Tada neturėjau jokio kūrybinio darbo režimo, nesilaikiau jokios sistemos... Ką reiškia jaunystė! Dabar jau dirbu iš ryto po 3 ar 4 valandas. Pavargstu greitai. Ypač, kai rašau mašinėlė. Po pietų imuos kitų darbų, vakarais skaitau..."

Apie naujus savo kūrybinius sumanymus I. Simonaitė kalba nenorom.

— Nenoriu kalbėti apie savo svajones. O jos man daugiau rūpi, negu bet kam. Jos ir kankina mane. Norite ir jūs būtinai sužinoti apie tą naują mano nerimą? Tai štai — parašysiu apie savo gentainius klaidėdikius išeivius. Kas jie buvo ir kas jie dabar yra? Vaziuosiu į Priekulę, kur turiu gerą tylų kambarėlį, pasiklausyti savo širdies, sukaupti savo mintis. Ten netoli Aukštųjų, netoli artimi ir pažįstamie-

Aleksis išėjo apsaugas. Ranke krepšelis su deportacijos reikmenimis. Kvėpuoja pilnais plaučiais ir netiki, kad ne sapnas. Vėl mato minia, namus, krautuvų vitrinas, moteris, tramvajus, miestą, ir viskas atrodo pasaka. Prie pirmo šulinio pasilenkia ir geria ilgai ir godžiai, kol pamažu gerklės išdžiūvimas atsileidžia. Prie durų žmona žiūri į jį, tartum būtų grįžęs iš ano pasaulio. "Betgi pagaliau — sako — kam jie tavę kvietė?"

Praslinko trys dienos, ir milicininkas vėl prisistatė: vis tas pats ir tokiu pat laiku — tarp ketvirtos ir penktos valandos vakaro. Įeina, paduoda kvietimą ir išeina. Šį kartą Aleksis jau kviečiamas į partijos centro komitetą. Aleksis užsiliupsnoja: "Šį kartą manęs nori storių tūzai — aiškina žmonai — matyt ką nors baisaus esu padaręs. Bet neišmanau, koki vėlnia jie prieš mane kombinuoja".

(Bus daugiau)

Redakcijos patikslinimas
Į mūsų straipsnį — Kaip Aleksis gavo iš Amerikos dėdės palikimą (Darbininkas, nr. 51), atsiliepė kompozitorius A. J. Aleksis iš Waterbury, Conn., protestuodamas, kam pavartojo jo pavardę, kad tai esąs jo asmens žeminimas, kad žmonės klausinėjo, ar ne jis esąs parašytas, o gal jo giminė.

Sis straipsnis yra parengtas asmens, kuris pasinaudojo V. Europos spauda. Prie straipsnio langelyje buvo prirašyta autorius pastaba, kurią dar pakartojo: "Asmuo, kuris papasakojo savo istoriją viešam patikimam svetimšaliui turistui, gyvena Sov. Sąjungoje. Todėl šiame aprašyme nutylime jo pavardę ir gyvenamąją vietą. Pavadinime jį paprastai

MIN. ST. LOZORAČIO KELIONĖS

Lietuvos diplomatinio šefas S. Lozoraitis sugrįžo į Romą, praleidęs 7 savaites Strasburge, Paryžiuje ir Londone.

Strasburge S. Lozoraitis pavertė Europos Tautų Seimo ir Lietuvos Laisvės Komiteto pakviestas, dalyvavo PET delegacijoje, kuri stebėjo Europos Tarybos Patariamosios Asemblėjos darbus. Paryžiuje, kur min. Lozoraitis atstovauja Lietuvos interesams, jis buvo priimtas užs. reikalų ministerijoje, kartu su PET vadovybės nariu buv. Rumunijos užsienio reikalų ministru K. Vissianu aplankė Prancūzijos parlamento užsienio komisijos pirmininką M. Schumanną ir buvo Prancūzijos - Baltijos draugijos pusryčiuose — debatuose. Londone Lozoraitis pakartotinai tarėsi su Lietuvos ministru Didžiojoje Britanijoje B. K. Balučiū, dalyvaujant pasiuntiny-

bės patarėjui V. Balickui, padarė pranešimą Lietuvių Namuose, turėjo eilę pasikalbėjimų su vietos lietuvių politikos ir visuomenės veikėjais ir atsilankė Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos sodyboje. Jis dalyvavo min. B. K. Balučiū sukvietame pasiuntinybėje Baltijos valstybių diplomatinio atstovų Londone posėdyje ir Lietuvių - Lenkų A. Mickevičiaus draugijos valdybos jam suruoštamai priėmimui.

Sveikarijos laikraštis "Basler Nachrichten" yra paskelbęs vedamuoju min. S. Lozoraitis straipsnį apie antrojo pasaulinio karo pasekmes Lietuvai ir kitoms Rytų ir Centro Europos valstybėms. Ryšium su dažnai pasireiškiančiu dabar Vakaruose palinkimu tenkintis tariamąja komunistinės santvarkos liberalizacija, straipsnyje pabrėžiama, kad pavergtos tautos turi teisę ne į jų priešpados liberalizaciją, bet į laisvės bei nepriklausomybės atstatymą.

— Aleksis".

Redakcija nori patikslinti, kad šis vardų panašumas neturi nieko bendro nei su muziku A. J. Aleksiū Waterbury, nei su advokatu Pranu Aleksiū Woodhaven, nei su kitais Aleksiū.

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ
Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automatinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospektų ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0000.
Darbo valandos: Šiokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

FOTOGRAFAS Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLENmore 2-0029

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Piling investicijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGSČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros

Kelionėi ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėšos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užsikit — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New York — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 g-vių)

Ridgewood — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068

Astoria — 22-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempstead — 310 Front Street — IV 3-5540

Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

LIETUVAITES, Blue Water Manor vasarvietės Lake George ežero. Vasarvietės telefonas 518 NH 4-5071. Nuotr. V. Maželis

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDB
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laisvės kovos REDAKCIJOS KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti ir nuolat. Nenaudoti straipsniams saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Trumpo laiko trumpa apyskaita

Lietuvos laisvės reikalas niekada neišnyksta ir negali išnykti iš mūsų rūpesčių. Tačiau birželio - liepos mėnesiais jis buvo pergyvenamas ypatingai įtampa. Jaudino ne tik praeities prisiminimai — Lietuvos užgrobinimas, deportacijos. Jaudino dabartinė Kremliaus korrupcinė politika Lietuvoje; Lietuvos gyventojų aktyvi šaka indoktrinacija prieš nepriklausomybę ir prieš Ameriką, kuri labiau nei bet kada pakėlė balsą dėl neteisėto smurto ir klasta įvykdyto bei beveik visai Lietuvos pavergimo ir kolonializmo. Jaudino pačių lietuvių suteiktinė akcija — šventė parodoje, žygis Washington, manifestacija Hartforde, muzikos šventė partizanų garbei Chicagoje, liudijimai Kongrese, pagaliau Kongreso rezoliucija, dėl kurios sovietiniai okupantai negalėjo sulaukyti savo pykčio.

Ne vienam Vlikui, Altui, Laisvės Komitetui ... priklausoma tie rūpesčiai. Laikraštis taip pat stengėsi jų pastangoms talkinti. Palaikė visuomenėje gyvą istorinių įvykių samonę — Lietuvos užgrobinimo, deportacijų, dabartinės padėties Lietuvoje. Blaškė "liberalizacijos", "tiltų", apsipratimo iliuzijas, kuriomis Vakaruose siekiama žmonių budrumą užmigdyti. Kritiškai sutiko aliarms, kuriais norima nukreipti akis nuo sovietinės politikos Lietuvoje ir vidaus politinius įvykius Amerikoje.

Laikraščiuoju savo ruožtu per tuos porą mėnesių talkino daugel bendradarbių, skaitytojų. Jiem visiems čia norime padėkoti, nes ne visiem buvo įmanoma padėkoti laiškeliais už atsiųstas sugestijas, spaudos iškarpas, vietos įvykių aprašymus. Ne visada aprašymus galima buvo dėti ištais. Teko

trumpinti, sutraukti. Or ir tai daugeliui teko laukti eilės — šiuo vasariniu metu ypačiai pagausėjus visokių sukakčių, o laikraštį teleidžiant syki per savaitę. Apgailėstajame ir rūstybėje tu, kurie jį pareiškė redakcijai, kai laikraštis negalėjo paskelbti jų raštų, vengdamas polemikos rasiniais ar asmeniniais klausimais, kurie būtų kreipę dėmesį į šalį nuo to, kas šiais mėnesiais buvo esminis reikalas.

Bendrų pastangų dėka visuomenė parodė paslankumą ir vieningumą atsiliepimo, kai buvo keliami konkretūs žygiai. Juos norėtum laikyti tik išibėgėjimu. Ateičiai stoji prieš akis nauji, ir jie pareikalauja dar didesnio įsitempimo ir solidarumo. Prieš leidžiantis į juos, pakartojame solidarumui didinti kritiškas pastabas, patirtas po Pavergtųjų Tautų Savaitės New York'e.

Taip, lietuviai ten buvo atstovaujami gausiau nei kiti. Tačiau reikėtų stebuklo, norint ten dalyvavusių skaičių išauginti iki keliolikos tūkstančių. Buvo sugestija paanalizuoti: ar ten savo dalyvavimu solidarumą parodė jaunimas? Kai jaunimo vardu buvo rengiamas žygis į Washingtoną, vyresnieji paankiai atsiliepė į jaunimo šauksmą. Ar jaunimas rezervuojasi tik tiems žygiam, kurie jo rengiami? Toliau: kiek ten dalyvavo gydytojų, rašytojų, menininkų ...? Ar jie rezervuojasi tik savo profesionaliam pasirodymui? Atmetam sugestiją, kad visuomenė ir jų meninius parengimus ar profesinius patarnavimus atsilieptų taip pat abejingai. Linktume priešingo klimato — visuomenės solidarumo asmenų kūrybai bei veiklai ir visų solidarumo tautos valios manifestacijom, kurios bus prieš akis artimiausiais mėnesiais.

Laisvės keliu: ar vienas žygis reiškia atsisakymą nuo kito?

Naujas "žygis" — į Jungtines Tautas — gerai, bet senas žygis — į Senatą turi būti taip pat tęsiamas sustiprintom įėjom.

— Vilnius Bražėnas

Sių metų pradžioje yra įvykęs gal pats reikšmingiausias posūkis mūsų išeivijos visuomeniniame - politiniame gyvenime apskritai ir Lietuvos laisvinimo kovoje ypatingai. Žymėtinai labiausiai to posūkiui du ženklai. Pirmiausia — tai drąsus išėjimas į plačiąją visuomenę, reikalaujant Lietuvai jai priklausančios laisvės. Antra — didelės dalies išeivių apsisprendimas, jog kiekvienas jų privalo įnešti savo įnašą, kokį jisai išgali ir sugeba, į pavergtą Lietuvos laisvinimo ir laisvo pasaulio įspėjimo pastangas, o ne tik mūsų rinkti ir nerinkti atstovai ir vadovai. Kitaip sakant — mes sudominkratėje iš esmės.

Dėl tų apsisprendimų atlikto daug didesni, negu ligi šiol, darbai pašalino mums maminiai klausimai, kurie būtų žavertiškumo pergyvenimą, iš kurio kyla pasiaukimimas: mes vistiek nieko negalime padaryti. Tie, kurie nenorėjo klausy-

Tai yra lygiai tas darbas, kurį mes dirbame arba turėtume dirbti. Tik mes, to siekdami, turime klausimą pirmiausia kel-

ti saviškių tvirtinimo, jog yra kitaip, galėjo būti įtikinti mūsų bendro darbo vaisių ir mūsų draugų įspėjimo. Birželio 20 Baltijos Tautų Laisvės Saskrydyje kalbėjęs sen. Thomas J. Dodd Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybei ir spaudai griežtai ir primygtinai pareiškė nesutinkant su tais, kurie mano, jog nesą būdų padėti Sovietų pavergtom tautom išsivaduoti. Jis nurodė vieną iš būdų pavergtiems padėti: visur, visada ir kiekviena proga kelti Sovietų pavergtųjų tautų klausimą tarptautiniame — pasauliniame forume.

Tai yra lygiai tas darbas, kurį mes dirbame arba turėtume dirbti. Tik mes, to siekdami, turime klausimą pirmiausia kel-

ti laikyti gyvą tuose kraštuose, kuriuose mes gyvename, ir per tų valstybių visuomenę ir vyriausybes, kurių piliečiais mes esame, tarptautinę areną paliekant Vlikui ir panašiom organizacijom. Ypač JAV piliečių balsas yra svarus, kadangi tarptautinės tribūnos, kaip pvz. JTO yra pastatytos ir nuo sugriuvimo palaikomos JAV pinigais, tai yra mūsų — JAV piliečių mokesčių pinigais. Net ir mūsų priešais stengiasi pirmoje eilėje paveikti Amerikos viešąją nuomonę. Todėl teisingas kelias į JTO yra per mūsų — JAV — Kongresą, vyriausybę. Propaganda tarp kitų, tik ne komunistinių ar prokomunistinių JTO narių, ne tik nepa-

kenktų, bet ir padėtų. Tačiau tie optimistai, kurie mano galėsį paveikti Indonezijos, raud. Kinijos, Kubos, Alžyro, Ghanos ir pan. komunistinės vyriausybės — padėti mūsų broliam išsivaduoti iš Sovietų kolonializmo, yra pamiršę paprasčiausią lietuvišką patarlę: "Varna varnai akių nekerta". Varnos gali susipiauti dėl sūrio gabalo, bet sūrį gražinti į lentyną? ... Tai jau būtų per daug tikėtis iš varnos.

Todėl visi, kurie ruošiamės žygiuoti į JTO, nepamirškime kito dalyko: mūsų Kongrese yra jau apie 90 laisvės rezoliucijų; jog viena jų rezoliucijų jau rekordiniu balsų skaičiumi priimta Atstovų Rūmuose, jog

tikimasi, kad kurią dieną panaši rezoliucija bus priimta JAV Senate; reikia pastangas ypatingai sutelkti dabar į Senatą.

Nė vienas, kurs siekia Lietuvos laisvės, negali atsisakyti nuo veiklos kelti Lietuvos klausimą per Kongreso antruosius rūmus. Atsisakymas būtų tolygus logikai kalną kėpėjo, kurs įpusėjęs kelyje į viršūnę nusileistų į pakalnę ir pradėtų kopiti į kalną iš naujo — kitu šlaitu, nors pirmajame šlaite ypatingų kliūčių nematyti.

Mums naujų žygių — didelių žygių ir masinių demonstracijų reikia, ir niekada nebus per daug. Tačiau bet koks naujas žygis, ypač žygis į Jungtines Tautas, neturi nustelbti pradėtų žygių. Priešingai, vienas kitą turi stiprinti, vienas kitą pasiremti, bet nesiblaškyti nuo kelio prie takelio, ar atvirkščiai.

PRAVESKIME REZOLIUCIJĄ IR SENATE

Senatoriai Dodd, Lausche ir Hickenlooper imasi iniciatyvos praveisti rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalui ir Senate.

Los Angeles, Calif. "Atstovų Rūmai jau pravedė rezoliuciją Pabaltijo kraštų laisvės reikalui, be abejo, pravesime rezoliuciją ir Senate", — taip neseniai rašė savo laisvės Rezoliucijoms Remti Komitetui vadovybei senatorius Bourke B. Hickenlooper (R. — Iowa), rezoliucijos (S. Con. Res. 23) autorius Senate ir Senato užsienio reikalų komisijos narys. Panašiai rašė ir kiti du rezoliucijų autoriai ir kartu Senato užsienio reikalų komisijos nariai: senatorius Thomas J. Dodd (D. Conn.) ir senatorius Frank J. Lausche (D. — Ohio). Šie trys senatoriai imasi iniciatyvos praveisti rezoliuciją ir Senate. Pabrėskime juos trumpais laisvais ir paprastais žygiais, kad jie paspaustu senatorių J. William Fulbright, komisijos pirmininką, ir rezoliuciją Lietuvos bylos klausimu nieko nelaukdam praveistų.

Tad, visi į laisvės rašymo darbą senatoriams: Thomas J. Dodd, Bourke B. Hickenlooper ir Frank J. Lausche. Jiems visiems laisvės turinys galėtų būti maždaug toks: The Honorable (senatoriaus

vardas ir pavardė) Senate Office Building Washington, D. C., 20515 My dear Senator:

As you know, the House has recently adopted the H. Con. Res. 416 that is very similar to yours that you have introduced in this Congress, concerning Lithuania, Latvia and Estonia. Please urge Senator J. William Fulbright, Chairman of the Senate Committee on Foreign Relations, and other members of this Committee to act favorably and without delay on this very important legislation and to send it to the Senate for adoption. Thank you.

Sincerely,

(Parašas: vardas ir pavardė)

Labai skubus reikalas, ir visi veikime nesivagydami į šalis. Jei mes, geros valios lietuviai, to nepadarysimė, tai "kitos jėgos", apie kurias kalba rezoliucijų pravedimo žygio priešais, neatliks. Tos "kitos jėgos" pačios nieko nedaro, trukdo pozityviems žygiam ir mėgina savintis kitų darbo vaisius.

Iki šiol rezoliucijų pravedimo žygiui vadovavo tik Rezoliucijoms Remti Komitetas, tam darbu ir toliau tas vienetas vadovaus. To vieneto, o ne "ki-

SENATORIUS BOURKE B. HICKENLOOPER (R. — Iowa), rezoliucijos (S. Con. Res. 23) autorius Senate ir Senato užsienio reikalų komisijos narys.

tų jėgų", pastangomis yra pasiektas pirmasis laimėjimas. Rezoliucijoms Remti Komitetui reikia visų geros valios lietuvių talkos ir paramos: prisidėkime darbu, paremkime pinigine auka. Nelaukime iš jų specialių kreipimusių į mus, atsiliepkime visi dar šiandien, rašdami: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007. IT.

MIESTELIS,
KURIS
BUVO
MANONELĖ
MAZALAITĖ

Laimėjė "Aidų" premiją

(5)

— Neklausyk! — šaukia merga, bet neprasižioja nė žodžio. Ji yra girdėjusi, kaip yra krikštijami tokie nelaimėliai. Reikia perspėti, reikia sušukti, tačiau negali ir girdi Barborą.

— Tu pati paduok vandens, dūšėlė, tu žinai, kad taip reikia!

— Vaje, vaje, — venkia mažas balsas, — tu nenori būti gera! Tu matai, kad aš nieko negaliu tau padaryti blogo, mano nė rankų nematyti iš marškinių, mane taip palaidojo, kad nepajėgiu nė pirštelio ištraukti, kaip aš pasemsiu vandenį! Pakrikštyk, suteik krikštą, tu nežinai, kaip ten yra baisu, visur labai tamsu, ir mes laktome po tą tamsą nesustodami. Mes galime girdėti, kad danguje gieda ir yra šviesu, ir dursys yra čia pat, bet mes patys negalime atsidaryti, kol nerandame gero žmogaus. Atidaryk, nevaryk manęs atgal, pakrikštyk mane!

Koks saldus tas balsas, — galvoja merga, — kaip gražiai kalba mano sūnus! Aš turiu prieiti, tegu ji jau krikštija, bet aš pasakysiu kokią vardu. Ne, ne to vargšelio tėvo vardą duosiu, ne to nedorėlio, — tegu krikštija į senelį, ir mano tėvą. Ir čia vėl ji atsimeną, kad tokias dūšes krikštija Jonu ir Ona abiem vardais, nes žmogus nežino ar vėl priklausė vyrui ar moteriai. Ji turi pribėgti ir pasakyti, kad ji žino, jog čia vaikušas, kad užtekis vieno vardo — ji trypia vietoje ir tyli, tiklaimintimis šaukia Barborai, kad neklausytų, kad nesemtų pati vandens. Negalima nusileisti, reikia reikalauti, kol dūšėlė nusileidžia ir paduoda vandenį. Ir kai tiklaimintimis

gauna krikštą, vėlė sušvinta iš karto ir taria: Laiminga aš, laimingas tu, žmogau, Dievas tau atlygins neišsakytai — tai šitaip prabilis ir jos vaikutis, pasitraukęs tikroje ramybėje.

Tačiau ji mato, nepasijudindama, kad Barbora buvo perkaltė ar iš išgąsčio pasidavė. Ji lenkiasi prie upelelio po pat jos kojomis, ir ji to negalėjo matyti. Bet matė merga, kad kūdikis ant gretimo akmens staiga išaugo, kaip medis, jis praugo ilguosius marškinius, ir jis jau nėra balta nekaltą kencitą dvasia, nėra žmogaus vaikas — tai nelabasis, tamsus ir baisus, ir jo akys dega tarsi du pagaliai. Jis suspaudė Barboros sprandą ir nulenkę ją į vandenį.

Ne, tai ne vieną šauksmą girdėjo Pasertupio žmonės, kurie tarėsi girdėję: sušuko trys — sudėjavę mažas beviltiškas vėlės balselis, suunžę veidu vandenį — Barbora, ir nykia, garsiai suklykė palikutoji gyva.

Ji susmuko be žado, o kada atsipeikėjo ir pribėgo prie Barboros — ta buvo negyva. Ir tada mergos širdį nusmelkė skausmas, ir nusiminimas, ir nevilts, kaip tas vėlės balsas. Ji net nepajėgė ištraukti skenduolės galvą iš upės — ji pati nusivilko tarsi sliekas, iki kaimo, įlindo į tėvo stoginę, išgulėjo ten dieną ir naktį, ir dar dieną, ir tik tada įėjo į trobą kaip ką tiklaimintimis iš didžios kelionės.

Viskas įvyko taip, kaip ji buvo tikėjusis būsiant, jeigu grįš viena. Dar šiuos metus ji pristoj su ūkininku, kur ją vertino ir gyvė už darbštumą ir rimtą elgseną, o paskui susivėdė su savo sutartuotą, gyvenimo miestelyje, rankpelniaudami ir padoriai užsidirbdami duoną, o paskui grįžo į Pasertupius po jos tėvo mirties.

Jie sugyveno labai gerai, jie susilaukė dukros, tačiau jaunoji motina nyko. Moterys priskyrė jai visokias ligas, kurios gali užkirsti su vaiko gimimu, bet ji žinojo tiesą: tai atėjo su vaiku, tiklaimintimis su šiuo.

Ji žinojo savo ligą, kuri jau buvo ją prisivariusi prie slenkščio. Ir gulėdama lovoje, staigiai susmukus ir šaukdamosi kunigo, ji kalbėjo dabar vyrui ir visiems esantiems, kaip gyveno ji tuos visus metus: kaip tas, kuris matė nusikaltimą ir tylėjo, ir tuo pats nusikalto.

Bet ji negalėjo išduoti! Ji tikrai tikėjo, jog tai buvo jos sūnus, kurio rankomis nelabasis, turėdamas valią ant jo, nekrikštyto, nužudė gerą moterį. Tačiau, juk tai buvo jo motinos rankos, argi ne? Stai kodėl ji miršta nukamuota nežinomos ligos. Ar ji kalbėjo su vyru, tokiu geru, tokiu brangiu, ar klausėsi jų mažosios dukrelės čiauskėjimo, ji tegirdėjo tiklaimintimis savo vaikiuko balsą, su-naus, kuris nė vardo negavo. Tas balsas, tas kuris upelelyje šaukėsi, kuris dejavo be vilties aną minutę, kai galėjo būti išgelbėtas — šitas skambėjo joje be atlydos — ir klausimas: kas dabar, kas kada nors suteiks jam išvadavimą, kas atidarys duris į šviesą?

Stai kokia yra ta liga, kuri griaužė ją, neišgydoma ir mirtina — kalbėjo ji. Ir visi regėjo, jog ji čia pat, po jų akimis, tirpo ir geso.

Ji dar prasiarė, jog jeigu ji nebesulauks kunigo, tegu tie, kurie girdėjo, išpašista už ją nuodėmklausiu jos nusikaltimais. Ir tokiu atveju — tiklaimintimis Viešpats težinos, koks yra išsišimas.

Kodėl tyli? Argi ir dabar netiki? Kai eisime pro kapines, aš tau parodysiu ir Barboros kapą, ir anos — ne, aš nežinau, kur palaidota ta nelaimingoji. Tikrai, kaip keista, kad negirdėjau, tiklaimintimis aš pati pasigalvoju: kur? Ar jau eisime? Žinoma, nuo šio tilto mes nebegalime užmatyti nieko, nes niekas nevažiuoja. Mes vėl trauksimės jų link — šitaip laukimas ir susitikimas pusiaukeliu sutrupės. Be to, mane nukrėtė mažas šiurpulys. Tai ne nuo tyliojo Sertupio, tai nuo jūros ateina užsesys, kuris skelbia pasikeičiant orą. Kaip prieš lietu per kūnijąs, nors saulė neparodo to. Mums tikrai reikia trauktis į miestelį.

Taip, atgal, Palangos plentui, ir negirk jo perdaug, jis pamazų pavirsta tiklaimintimis vieškeliu. Tačiau ir nebijo perdaug duklių: ilga kelią mes eisime pakapiniiais. Manau, tai buvo pirmas šilgatis mūsų parapijoje, visu ilgu pamūriu aukštas iškeltas, išgrįstas, išsmėliuotas, ir nesiauras takas — taip, šioje pusėje aišku, ne viduje. Kaip sakau, šilgatyvyje nedulka, iki ten, truputį pakenkė.

Tu pamatei kelio pašalyje malūną? Ir mišką, ir vandenį varantį girnų ratus? Čia labai gražu, ir mes kada-

nors ateisime ir parodysiu viską o viską miestelyje — gi dabar turime žengti skubiau, kol sutiksime vežimą.

Ko sustojau? Aš jau žinau! Stačiai nuostabu, kad buvau tokia avis ir nesumečiau, jog jeigu ji nebūtų galėjė išvažiuoti iš namų, tai iš anksto būtų pranešę dar prieš mūsų kelionę. O jeigu net vakar ar šiandien iš ryto kas rimtai sukludytų, — būtų atėjęs kas nors į stotį. Tai tiklaimintimis miestelyje, tai tiklaimintimis, uperado truklius, ir aš esu tikra jog tas įvyko ant Joskaido Pasogos. Kas yra Pasoga? Kas yra Joskaidas?

Joskaidas iš Joskaidų kaimo buvo ūkininkas — du valakai žemės, be seserų ir brolių, be skolų, ir vis tiek, penktais metais po jo tėvo mirties — šeštasis po motinos — Pranciškus Joskaidas buvo nugyvenęs ūkį. Kaip? O, jis sugebėjo, net labai nesistengdamas.

Gal jis ir pats nežinojo, koks jis yra, kol buvo po tėvų: dirbo kaip liepiamas, kad ir be didelio užsidegimo, juk kiekvienas ražosi prikeltas auštant. Tėvas nepastebėjo kokios šaknys augo sūnaus ražulyje. Jis buvo nepaskutinis ir laukiose: joks gyvas vyras, o jau, gink, dangau, gaspadoriaus vaikas, neužsisleis samdinui ar talkininkui su dalge. Bet per nelaimę, devyniolikinis jis tapo pilnu šeimininku — ūmai, lyg kas jį būtų paleides nuo saito, jis pasijuto toks laisvas, galin-gas, saugus — jis nepaisė gaidžio nei saulės. Jis miegojo, kiek kailyje tilpo, jis geriau ir geriau valgė, jis pradėjo ir puošti daugiau, negu tinka jo luomui.

Kaip tai netinka, — prieštaravo jis, — kuo blogas ūkininkas, ar jis ne pomas savo žemėje, kodėl jam nesipuošti pirktiniais drabužiais, miesto siuvėjos parengtais? Kodėl ne keleri batai, ir visi blizgantys, būtų jo pačovyje? Ar ne jo amžiumi pasidailinti? — Niekas negalėjo užgincyti — kalba ėjo su dėde, su motinos broliu iš kitos parapijos, kuris mėgino sudrausti jauną ir neprotingą seserėn, bet jis turėjo nusileisti, — jauniklis atrodė gražiai, jis buvo dailus, gal perdaug dailus. Argi tai koks nuostolis, — juokėsi jaunas ūkininkas — turtingesnis ir gražesnis patį parsives jeigu uošiai gundosi arkliais ir gerais paršais, tai jau pats vyras tikrai geresnis grobis. Joks dėdė negalėjo pasakyti, kad — ne.

(Bus daugiau)

SYDNEY, AUSTRALIJOJE, moksleivių ateitininkų šventėje dainuoja Kęstutis Laukaitis, išpildo kun. P. Butkaus dainą.

TAUTINIUS SOKIUS šoka moksleivių ateitininkų šventėje praaitais metais spalio 25.

NUO SYDNEJAUS IKI NEW YORKO

Kun. P. Butkus, Sydnejaus lietuvių kapelionas, būdamas New Yorke, lankėsi Darbininko redakcijoje. Čia jis buvo paprašytas parašyti apie Australiją, kurią mes taip mažai žinome. Savo straipsnyje jis paliečia lietuvių gyvenimą Sydnejuje, kaip jie ten kūrėsi, atvykę iš Vokietijos, ir kaip dabar gyvena.

KUN. PETRAS BUTKUS

Anglai turi priežodį, kad sveikata ir pinigai toli nuke. Tačiau galima tolokai nukeliauti ir su silpnesne sveikata bei gana ribotais ištekliais, ypač jei pasaulyje turima draugų. Ir štai palikęs Sydnejų, jau atsidūriau New Yorke, mors kelias nebuvo tiesus. Mat, pakely norėjau aplankyti kuo daugiau kraštų ir vietovių.

Kelionė

Buvau sustojęs šiose vietovėse: Singapore, Tailande, Calcutoje ir Bombaj, Caire, Jerusaleje, Tel-Avive, Atėnuose. Italijoje, be jos centro Romos, dar aplankiau Asyžius, Neapolį, Anconą, Paduvą, Veneciją, Milaną, Florenciją, Šveicariją — Lugano, Einsiedeln, Luzerną; Vokietijoje — Miuncheną, Augsburgą, Memmingeną, Oberamergau, Frankfurtą, Dieburgą, Koelną ir Vasario 16 gimnaziją Huettenfelde. Dar teko matyti Bruselį, Londoną, Paryžių, Liudą, Nica, Barceloną, Madridą, Fatimą ir Lisaboną, iš kur atskridau į New Yorką. Neskaiciu mielių ir sunkių būty pasakyti visos kelionės ilgį. Sugrįžimas pramatomas taip pat gana vingiuotas — Miami, Houston, El Paso, Los Angeles, Honolulu, Tokio, Hong-Kong ir namo Sydneį. Šios kelionės lėktuvų bilieto kaina yra 1,584 dol., bet čia neįeina kitokios transporto išlaidos, viešbučiai bei pragyvenimas.

Si mano kelionė yra didelė ir naudinga istorijos ir geografijos pamoka — ne iš knygų ar filmų, bet iš gyvo kontakto su įvairių tautų žmonėmis, jų religijos ir kultūros paminklais. Išsėdėjus 16 metų nors ir didelėje, bet vienašališkos kultūros saloje, man buvo tikrai reikalinga ir naudinga.

Kas toji Australija?

Nebandydamas kaip naujokas šiame kontinente palyginti Amerikos su Australija, apsiribosiu vien pateikdamas keletą minčių apie Australiją. „Terra australis“, iš lotynų kalbos verčiant, reiškia „tolimoji žemė“. Tas penktasis pasaulio kontinentas yra didelė sala,

plaukama Ramiojo ir Indijos vandenynų. Jei iškirpę Australijos plotą, uždėtume pasauliniame atlaše ant Amerikos žemyno, tai ji beveik visai pridengtų JAV plotą.

Australija yra šešių valstybių ir Tasmanijos salos federacija ir turi virš 11 milijonų gyventojų. Gyventojų skaičiumi didžiausia valstybė yra New South Wales, kurios sostinė yra Sydney miestas. Besivaržant su Viktorijos sostine Melbourne, dėl šventos ramybės visos Australijos sostinė pasirinkta dirbtinis miestas Canberra tik su 70,000 gyventojų.

Vartai į pasaulį

Šiuo tarpu Sydney yra didžiausias Australijos miestas, su puse milijono gyventojų. Garsus ir gražus Sydney savo išraiškingomis jūros įlankomis, kurios sudaro natūralų uostą. Australai sako, kad Sydney po Rio De Janeiro savo uosto grožiu yra antras pasaulyje miestas, o jo tiltas — Harbour Bridge — turis aukščiausią ir didžiausią lanką. Po šios kelionės tikrai turiu būti atsargus, vartodamas pagyrimo aukščiausią laipsnį, nes tikrai pasaulyje daug gražių vietovių, ir visi čiabuvių giriiasi, kad tai geriausia ir gražiausia.

Viena yra tikra, kad Sydney yra Australijos vartai į pasaulį. Pro čia ateina ar išeina didieji laivai, lėktuvai. Pro šiuos vartus teko palydėti ir nemažą tautiečių, iškeliavusių iš Australijos į Ameriką.

Lietuviai Australijoje

Nenuostabu tad, jog Sydney buvo susikūręs ir pirmasis lietuvių ateivių branduolys — dar prieš pirmą pasaulinį karą čia buvo sudaryta „Australijos Lietuvių Draugija“. Pirmieji lietuvių, ypač viengungių vyrų

KUN. P. BUTKUS, Sydney lietuvių kapelionas, šiuo metu lankosi Amerikoje.

transportai Australijon atvyko 1947 m.

Canberos oficiali statistika skelbia, kad Australijoje yra 10,000 lietuvių.

Tačiau visi, kurie ieškom gyvo lietuviško pasireiškimo ir kontakto, nesurandam daugiau kaip 6-7 tūkstančius. Pačiame Sydney mieste man nepavyko daugiau suregistruoti kaip 2000.

Australijoje naujuosius ateivius kvietėsi ne giminės, bet pati imigracijos ministerija, tai šie pirmiausia būdavo patalpinti pereinamosiose stovyklose — barakuose. Čia būdavo išduodama laikinieji pasai, po eilutę rūbų, po keletą šilingų smulkiomis išlaidoms ir sulaukiama pasikartojimų ir valstybės ar privačias darbovietes. Pagal sutartį visi ateiviai turėjo pasisąžadėti dirbti dvejus metus ten, kur valstybei bus reikalinga.

Tame skirstyme sunkiausia dalis tekdavo viengungiams vyrams, kuriuos kartais nuėmė

davo į tropinį Queenslandą cukrinių nendrių kirsti, į miškus ar prie geležinkelio tiesimo į dykumas.

Seimų problema irgi būdavo sprendžiama gana savotiškai. Vedę vyrai būdavo dažniausiai skiriami darbams netoli miesto ir apgyvendinami stovyklose — hosteliuose, o moterys su vaikais siunčiamos į šeimų stovyklas. Už jų pragyvenimą turėdavo mokėti vyrai, su teise pagal galimybę jas aplankyti.

Jau Vokietijoje stovyklų gyvenimas buvo gana įgrįšęs, tad ir čia vyrai kuo skubiausiai ieškojo progos tokio gyvenimo formą pakeisti. Kadangi su šeimomis ir vaikais būtų gauti buvę gana sunku, tai pradėta pirkti žemės sklypai. Ant jų pirmiausia buvo statomi garažai, tik ne automobiliams palikti, o šeimoms gyventi. Tik po to savaitgaliais patys vieni, ar su draugų pagalba ėmė statyti medinius ar net ir mūrinius namelius. Iškūrimas nebuvo iš anksto suplanuotas, o pačių gyvenimo sąlygų padidėtuos.

Tokių būdų lietuvių išsiurbė plačiojo Sydnejaus priemiesčiuose, maždaug 25 mylių spinduliu. Tik Bass-Hell ir Cabramatta priemiesčiuose susibūrė kiek didesnis lietuvių būrys — po 20 šeimų ir daugiau, sudarydami beveik išimtinai lietuviškas gatves.

Iškūrimo vargai tačiau nesibaigia. Mat, vieni panorę įsikurti artiau miesto, kiti geresniame rajone ir taip, vienus pardavę, stato naujus namus. Nors kai kas turi nusipirkti vieną kitą namą išnuomoti, bet, bendrai paėmus, į tikrus turtolius prasimušusių beveik nėra.

Uždarbio atžvilgiu bendrai galima pasakyti, kad Australijoje paprasti darbininkai uždirba trečdaliu mažiau negu Amerikoje. Pradžioje visi buvo suvienodinti ir tik atidurbus dvejus sutarties metus, buvo galima bandyti prasimušti savo specialybėje. Pastovesnėji savo darbovietėse šiandien jau gauna daug geresnius uždarbius ir daugelis tapę kokio skryliaus vedėjais ar prižiūrėtojais.

Lietuviškas gyvenimas

Lietuviškas visuomeninis gyvenimas Sydney mieste gana gyvas ir judrus, tik labai ir diferencijuotas. Su trimis bendruomenėmis apylinkėmis, Sydney yra apie 20 organizacijų bei atskirų vienetų. Kai visos turi turėti savo susirinkimus o ypač parengimus ar kitas metines šventes, tai turi labai apsižiūrėti, kad nepritrūktų išvermingų lankytojų, o ypač laiku užsiimti sale ir datų. Visas kultūrinis ir socialinis gyvenimas šiuo metu vyksta Bauks-towno lietuvių salėje, kurią savo darbu ir aukomis pasistatė Bauks-towno apylinkių tautiečiai. Kita veiklos dalis vystosi Lidcombe, prie lietuviškų pamaldų bažnyčios. Yra ir dvi sekmadienio mokyklos: Bauks-towno apylinkės minėtoje salėje

je ir parapijos mokykla Lidcombe. Vaikų skaicius nė vienoje nepašoka 50.

Lietuviškos pamaldos kas sekmadienį vyksta minėtoje Lidcombe gana didingoje australų parapijos bažnyčioje. Kadangi apylinkėse gyvena nemaža lietuvių, o taip pat prie patogaus susisiekimo, tai pamaldos lankomos pasigėrėtinausiai, didesnių švenčių progomis. Pamaldų metu beveik kas sekmadienį gieda „Dainos“ choras, vadovaujamas muz. K. Kavaliausko, o kartą mėnesyje jaunimo — ateitininkų choras, kurį parucia pats kapelionas, kunigas P. Butkus.

Visoje Australijoje, vietinių

vyskupų patvarkymu, nėra nė vienos tautinės parapijos. Tiek lietuvių, tiek kitų tautybių kunigai vadinami tik tautiniai kapelionai, kurie gali laikyti savos tautiečiams atskiras pamaldas bei vykdyti, kad ir susiaurintomis teisėmis, visas klebonų pareigas. Tik ateiviams palankaus Adelaidės vyskupo dėka, lietuviai ten įsteigė savo koplyčią. Tad su lietuviškos išlaikymo rūpesčiais Australijos lietuviams katalikams yra didelis uždavinys išlaikyti kiek galima išklauso lietuviškas pamaldas, tuo pačiu rūpinantis, kad ir jaunoji karta jose kiek galint gausiai ir pastoviau dalyvautų.

Kanados liet. diena bus St. Catherines

Rugsėjo 4-6 dienomis St. Catharines, Ont., rengiama Kanados lietuvių diena.

Šiai didžiajai Kanados lietuvių šventei St. Catharines jau sudarytas komitetas: T.B. Mikalauskas, O.F.M., rūpintis religine dalimi, Petras Bolsas — programa, Kazys Bogužas — loterija, Jonas Grigas — Čiurlionio ansamblio priėmimu, Kazys Stundžia — nakvynėmis. J. Gustainis — sportu, Pranas Meškauskas ir Jonas Kolainis valgių bufetu, Juozas Sarapnickas propaganda ir gėrimų bufetu.

Komiteto atstovams reikalingi

ga dar visa eilė padėjėjų. Kas gali, prašomi prisidėti patarimais, darbu.

Šių metų lietuvių diena skiriama Lietuvos okupacijos 25 metų sukakčiai paminėti. Todėl dalyvaukime visi vieningai ir gausiai.

Mėnėnę dalį išpildys Čiurlionio ansamblis. Jau seniai čia lankėsi šis ansamblis. Šiais metais išnuomota viena didžiausių ir tinkamiausių salių — St. Daines mokyklos auditorija. Susipažinimo vakarui paimtos dvi salės, kurios yra po vienu stogu. Salės tik prieš dvejus metus buvo pastatytos, moderniai įrengtos. Šokiams gros lietuviškas orkestras iš Hamiltono, vadovaus V. Babeckas.

Nakvynių reikalu kreiptis į K. Stundžią: 2 a. Wiley St., St. Catharines, Ont., Canada, tel. 684-3035. J. S.

Vasario 16 gimnazijoje

Pasitraukia berniukų bendrabučio vedėjas Tautvydas N. Gailius. Nuo birželio 30 d. pasitraukė iš pareigų Lietuvių Vasario 16 gimnazijoje berniukų bendrabučio vedėjas mokytojas Tautvydas N. Gailius. Gimnazijoje jis dirbo virš 12 metų. Salia bendrabučio priežiūros, mokytojų kuno kultūros ir žemesnės klasės dėstė anglų kalbą, o taip pat vadovavo gimnazijos skautų veiklai. 1957-58 metais ėjo gimnazijos direktoriaus pareigas, o po to iki 1960 m. buvo jos inspektorius. Mok. Tautvydas N. Gailius pereina dirbti į vieną privačią vokiečių gimnaziją ir bendrabutį.

AR ŽINAI, KAD

— Šiaurės Atlanto bendruomenėje gyvena tik 16 procentų visos žmonijos, bet jie suvartoja 70 procentų visos žmonijos gamybos.

— Azijoje 60 procentų badauja, Skandinavijoje 100 procentų sotūs. Bet savūdžių daugiau Skandinavijoje, ne Azijoje. Ne viena duona žmonės gyvena.

— Dante Alighieri gimė lygiai prieš 700 metų — 1265 gegužės 27.

TRIŲ KRYŽIŲ ŠVENTOVĖ

DAYTON, OHIO

Užbaigiant Sv. Kryžiaus lietuvių parapijos aukso jubiliejaus metus, parapijos sodyboje, 1922 Leo Street, pastatyta trijų kryžių šventovė. Ją pašventino vysk. Vincentas Brizgys birželio 27, dalyvaujant nemažam skaičiui parapijiečių ir svečių vietinių amerikiečių.

Šventovė primins kiekvienam lietuviui, kad Lietuva yra kryžiaus žemė. Deja, per dvidešimt penkerius bolševikų okupacijos metus gal nebedaug kryžių išliko: vienus sunaikino laikas, kitus okupantas nugriovė. Taip jie padarė su trimis kryžiais, stovėjusiais Vilniuje ant Trijų kryžių kalno.

Sv. Kryžiaus bažnyčioje 10v. vyskupas aukojo iškilmingas mišias ir pasakė pamokslą, o 3 v. popiet atliko šventinimo apeigas ir pasakė pamokslą anglų ir lietuvių kalba, apibūdindamas naujai pastatytos šventovės reikšmę. Po pašventinimo iškilmių parapijos salė įvyko jubiliejinį metų užbaigimo programą. Kalbėjo svečiai iš New Yorko, Manhatteno kolegijos teologijos profesorius, kun. dr. Vincentas Bartuška, o vietinės jėgos atliko trumpą programėlę. Po programos pasivaikinta Daytono ponų parengtais skaniais užkandžiais.

Apie naują šventovę gražiai atsiliepė vietinė spauda ir TV.

Catholic Telegraph, Journal Herald ir Dayton Daily News plačiai aprašė šventovės pastatymą, apibūdino Sv. Kryžiaus parapiją paminėdami, kad ją

sukūrė ir išlaiko lietuviai katalikai, kurių dalis ir pats klebonas kun. Titas Narbutas yra pa-bėgę iš Lietuvos po antro pasaulinio karo nuo bolševikų persekiojimo. Straipsniai pailiustruoti didelėmis šventovės nuotraukomis. O TV 2-ras kanalas birželio 27 d. per vakarines žinias parodė gana ilgą filmą iš šventovės šventinimo apeigų, ir pranešėjas plačiai komentavo pačią šventovę, dartinę Lietuvos būklę ir ten vykstančius katalikybės persekiojimus. (D)

DAYTON, OHIO lietuvių parapijos sodyboje pastatyti trys kryžiai. Kairėje parapijos klebonas kun. dr. T. Narbutas.

Kazimiero Matuzo filmas P. Amerikoje

Trečiajame Pietų Amerikos kongrese Brazilijoje S. Amerikos lietuvių pastebėjo, kad čia netrūksta duonės, bet trūksta kultūrinės ir moralinės paramos. Todėl buvo paminėta spaudoje, kad paremtų čia gyvenančius lietuvius nors plokštelėmis, spauda, kuri P. Amerikos pinigais neįperkama.

Turbūt niekas nežino, kad yra asmenų, kurie jau 20 metų savo iniciatyva ir lėšomis panašų kultūrinį darbą dirbo. Pavyzdžiui J. Gilvydis — lietuviškų filmų pionierius P. Amerikoje. Dar nepriklausomos Lietuvos laikais jis filmavo ir rodė filmus iš Lietuvos gyvenimo Argentinoje, Urugvajuje ir kitur. Tie filmai suatrakdavo labai daug publikos.

Vėliau, kai Lietuvą okupavo rusai, J. Gilvydis užmezgė

ryšius su S. Amerikos filminku Kazimieru Matuzu. Šis, būdamas didelis patriotas, neatsakė ir sutiko dalį savo filmų perleisti priemonai kaina J. Gilvydžiui. Vėliau dar abu pasikeitė pašto ženklais, plokštelėmis, lietuviškų gintarų siuntiniais.

K. Matuzo spalvotas filmas apie Lietuvą tiesiog virto gyvos Lietuvos dalimi. Filmas su-traukdavo labai daug publikos. Publika giliai pergyvendavo, pamąčius Lietuvos vaizdus, Lietuvos kariuomenę, miestelius ir žmones. Ne vienas šluostėsi ašarą.

Dabar filmas nors paseno, bet nenustojo vertės. Jis yra laisvos Lietuvos brangi tautos relikvija, gyvoji istorija ir didelė dvasios gaivintoja naujam Lietuvos prisikėlimui. A. S.

SVARBUS PRANEŠIMAS!

Jūsų siuntiniai — dovanos giminėms USSR bus iš Jūsų priimti iki liepos 1 d. š.m., kaip ir anksčiau papigintais metais. Musų Firmoje Jūs garantuoti, kad Jūsų siuntiniai pilnai ir laiku pasiekės Jūsų giminės be jokių primokėjimų iš jų pusės. Visi mūsų sklyrai turi pasirinkimui didesni pilaici reikalaujamų prekių atsargas pačiomis žemiausiomis nuom kainomis.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Centras yra 716 Walnut St., PHILADELPHIA, PA. 19106 • Tel. WA 5-3455 SKYRIAI:

Uptown PHILA. skyrius 632 W. Girard Avenue Philadelphia, Pa. 19123 WAInut 5-8878

BALTIMORE 3206 Eatsern Avenue Baltimore 24, Md. DI 2-2374

BLOOMFIELD 228/230 Montgomery St. Bloomfield, N.J. Phone: 748-8524

BOSTON 390 West Broadway South Boston 27, Mass. AN 8-8764

CHICAGO 4102 Archer Avenue Chicago 32, Ill. FR 6-6399

Branch 2242 W. Chicago Avenue Chicago 22, Ill. BE 5-7788

CLEVELAND 7023 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio UT 1-0807

DETROIT 6460 Michigan Avenue Detroit 10, Mich. TA 5-7560

ELIZABETH 943 Elizabeth Avenue Elizabeth, N. J. EL 4-7608

HAMTRAMCK 11415 Jos. Campau Ave. Hamtramck 12, Mich. TO 8-7940

KANSAS CITY 18 S. Bethany Kansas City, Kansas AT 1-1757

LOS ANGELES 3216 Sunset Blvd. Los Angeles 26, Calif. NO 5-9887

MIAMI 2755 Biscayne Blvd. Miami 37, Florida FR 9-8712

MINNEAPOLIS 217 E. Hennepin Minneapolis 14, Minn. FE 2-4908

MILLVILLE 19 Westwood Terrace Millville, N. J. Tel. 825-5362

NEW YORK 48½ E. 7th St. New York 3, N. Y. GR 3-1785

CONNECTICUT 165 Hartford Avenue New Britain, Conn. 06051

OMAHA 5524 S. 32nd Street Omaha 7, Nebr. P 731-8577

PITTSBURGH 346 Third Avenue Pittsburgh 22, Pa. GR 1-3712

ROCHESTER 683 Hudson Avenue Rochester 21, N. Y. BA 5-5923

SAN FRANCISCO 1236 Ninth Avenue San Francisco 22, Calif. OV 1-4229

SEATTLE, WASHINGTON 1512 N. 39 St. Seattle, Washington 98103 ME 3-1853

TRENTON 730 Liberty Street Trenton, N. J. LY 9-9163

Iškilmės Kennebunkporte

Liet. diena ir Tėv. J. Gailiūšio sukaktis

Gražusis Kennebunkportas, kur dabar vasara pačiame savo platumė, rugpjūčio 1 prisipildys lietuviškos publikos. Čia ir taip pilna žmonių — berniukų vasaros stovykla, vasarotojai. Tą sekmadienį žmonės suvažiuos į tradicinę lietuvių dieną — pikniką.

Šių iškilmių centre bus Tėv. Jurgio Gailiūšio 25 metų kunigystės sukaktis.

Ilgą laiką jis buvo pranciškonų provincijolu, dabar yra Kennebunkporto vienuolyno viršininku. Jis 11 val. aukos mišias Liurdo grotoje. Pamokslą pasakys Tėv. Leonardas Andriekus, dabartinis provincijolas. Mišių metu giesdos Bostono lietuvių šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas muz. Jeronimo Kačinskio.

Po visų iškilmių popiečio metu mokyklos salėje bus kultūrinė programa, kurią atliks tas pats šv. Petro parapijos choras ir Onos Ivaškiienės vadovaujama šokių grupė iš Bostono. Visi pikniko dalyviai turės progos apžiūrėti vienuolyną, gimnaziją ir dabar pradėtą naujai statyti koplyčią. Jos statyba kaip tik ir rūpinasi Tėv. Jurgis Gailiūšis, vienuolyno viršininkas.

Tėv. Jurgis Gailiūšis gimė 1912 m. kovo 20 Troškūnų parapijoje, Panevėžio aps. Ten baigęs pradžios mokyklą, mokėsi privačiai ir pranciškonų gimnazijoje Kretingoje. Paskui 1934 m. liepos 31 d. įstojo į pranciškonus, ruošėsi vienuoliniam gyvenimui, ėjo filosofijos ir gimnazijos kursą. Teologiją studijavo Italijoje ir Vokietijoje 1937-41 m., kunigu įšventintas 1940 m. rugp. 11 d. Lietuvoje. Bolševikams užgrobęs Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją ir toliau tęsė savo studijas. Paskui grįžęs Lietuvoje darbovosi, garsėdamas pamokslais, o 1944 m. rudenį vėl pasitraukė į Vokietiją tremtinio daliai. Atvykęs į Ameriką 1947 m. spalio 4 d., gyveno Greene, Me., vienuolyne, sakė pamokslus ir kurį laiką buvo lietuvių trinitininkų viršininku. 1949 m. buvo

TĖV. JURGIS GAILIŪŠIS, O.F.M., Kennebunkporto vienuolyno viršininkas, ilgametis pranciškonų provincijolas, rugpjūčio 1 švenčia 25 metų kunigystės sukaktį.

Winnipegos lietuvių kolonijos dvasios vadu ir davė būsimajai parapijai užuomazgą. Nuo 1947 iki 1952 m. — Kennebunkport, Me., vienuolyno gvar-

diŃonas, pirmasis pradėjęs ruošti Kennebunkporte vasaros stovykląs berniukams.

Po 1952 m. kanonikos vizitacijos liepos 19 d., aukščiausios ordino vadovybės buvo išrinktas ir paskirtas lietuvių pranciškonų provincijolu. Nuo tada provincijolo pareigose, su trumpa metų pertrauka, jis ėbuvo iki 1964 m. Jo provincijolavimo metu buvo gautas ir įkurta Toronto Prisikėlimo parapija ir vienuolynas ir gautas leidimas Bridgeville, Pa., prie parapijos kanoniškai įkurti vienuolyną, nes anksčiau buvo tik svečių namai. Jam leidžiant, buvo pastatytos Liurdo ir Kryžiaus Kelių šventovės Kennebunkporte ir Fatimos šventovė Bridgeville, Pa. Jo didžiausias nuopelnas, kad jo rūpesčiu įkurta ir pastatyta šv. Antano gimnazija, įrengtas fizikos kabinetas, įtaisyta turtiniga ir didelė gimnazijos biblioteka, kurioje gausu ir liuanistikos.

Dabar Tėv. Jurgis Gailiūšis yra provincijolo patarėjas ir Kennebunkporto vienuolyno gvardijonas. Šiuo metu pirmą kartą iškilmingai pasivadėjo sekti Kristum, uoliai eiti ateitininko pareigas ir dirbti bei aukotis Dievui ir Tėvynei. Tą progą iškilmingam posėdžiui vadova-

PROF. BRONIŲ PRAPUOLENĮ PRISIMINUS

Liepos 18 Chicagoje mirė prof. Bronius Prapuolenis. Buvo palaidotas liepos 21.

Vėlonis buvo gimęs 1878 sausio 27 d. Pocietyje, Žaliosios valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Jo vyresnis brolis Kazimieras buvo kunigas, uolus visuomenininkas, buvęs Palangos klebonas ir miręs 1933 m.

Bronius Prapuolenis mokėsi Mariampolės gimnazijoje, kur priklausė slaptam tautiškai susipratusių moksleivių būreliui, 1898 baigė Liepojos gimnaziją ir 1903 Rygos politechnikos institutą cheminės technologijos inžinieriaus laipsniu.

Baigęs mokslo, dirbo Gardine, tikrino spirito varyklas bei alaus gamyklas. Turėjo progos keliauti po visą guberniją ir tyrinėti išlikusius lietuvių pėdsakus. 1905 persikėlė į Lie-

poją, 1906 paskirtas į Virbalio munitinę ir už pusės metų į Vilniaus munitinių apygardą, kur jo tarnybos ruožas buvo pasienis nuo Kretingos iki Jurbarko.

A. A. PROF. BRONIUS PRAPUOLENIS

Baltimorės žinios

Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas liepos 31 Alberto Juškaus namuose rengia vėžių puotą — Crab Feast. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

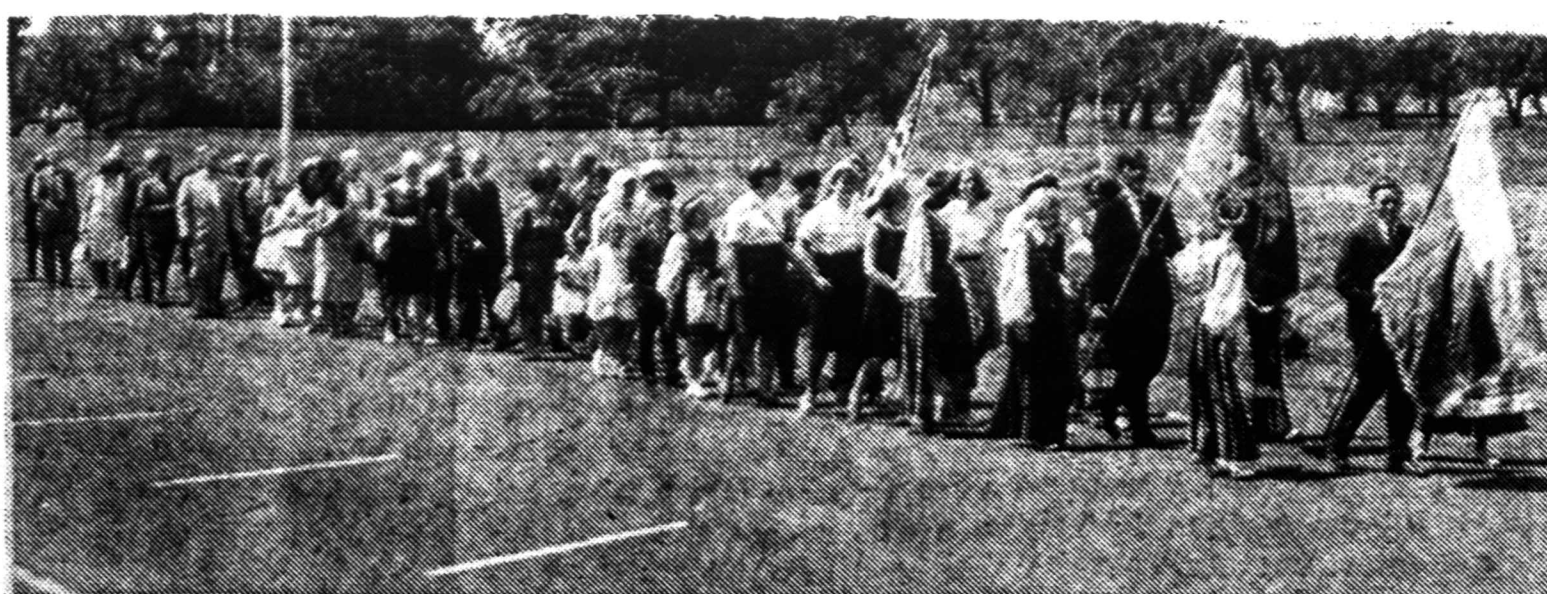
Tėvai, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikų, raginami juos užregistruoti parapijos mokykloje, kurioje sėkmingai moko seselės kazimierietės.

Marė Lietuvnikienė, anksčiau gyvenusi Baltimorėje, iš Orlando, Floridos, atvyko atostogauti ir aplankyti savo pažįstamų ir giminių.

Prel. L. Mendelis, praleidęs atostogas Europoje, namo grįžta liepos 31. Iš Europos jis atsiuntė sveikinimo atvirukus parapičiams ir novenos maldininkams.

Vytas ir Ona Adomaičiai su savo šeima išvyko iš Baltimorės į North Dakota. Jie buvo uolūs lietuviai, dalyvavo visuose parengimuose, buvo uolūs šv. Alfonso parapičiai, gražiai ir lietuviškai auklėjo šeimą. Išvyko tarnybos reikalais.

Jonas Obelinis

PHILADELPHIJOS ATEITININKAI eina į pamaldas savo šventės metu. Nuotr. V. Ramūno.

PHILADELPHIJOS ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Philadelphijos ateitininkų metinė šventė įvyko birželio 27 seserų kazimieriečių vienuolyno, Vila Joseph Mary. Šventė pradėta eiseną su vėliavomis ir vienuolyno koplyčia, kur kun. dr. Sirvaitis auklėjo mišias ir pasakė įspūdingą, šventei pritaikytą pamokslą.

Po skanių pietų, kuriuos paruošė seserys kazimierietės, visi susirinko į puikią aukštesniosios mokyklos salę, kur vyko iškilmingas posėdis. Jo metu ateitininkų prieglaubis — jaunučiai, jaunesnieji bei vyresnieji moksleiviai ir studentai iškilmingai pasivadėjo sekti Kristum, uoliai eiti ateitininko pareigas ir dirbti bei aukotis Dievui ir Tėvynei. Tą progą iškilmingam posėdžiui vadova-

Philadelphijos Žinios

ves dr. Antanas Juzaitis pasakė trumpą kalbą, kuri vėliau iš juostelės buvo pakartota per L. Bendruomenės Balso radiją.

Po iškilmingo posėdžio buvo meninė dalis, kurią išpildė jaunučiai bei moksleiviai ateitininkai. Šventę baigiant ir pasirošiant kitų mokslo metų veiklai, buvo išrinkta net penkios valdybos: jaunųjų, jaunesniųjų moksleivių, vyresniųjų moksleivių, studentų ir sėdraugių. Šventės eiga džiaugėsi ne tik jos dalyviai, kurių buvo apie šimtinė, bet ir malonios šeimininkės — seserys kazimierietės. Kai šventės rengėjų dėkojo joms už malonų priėmimą, jos pakvietė ateitininkus ir kitais metais savo šventę ruošti Juozapo Marijos Vilojė.

Kun. Juozas Čepukaitis, šv. Andriejaus parapijos klebonas, po sunkios vidurių operacijos, sveikatai pagerėjus, grįžo iš ligoninės ir jaučiasi gerai.

Zilvinas — tautinių šokių grupė, jo vadovė Vilte Puzinienė grįžus iš šokių vadovų kursų Dainavoje, nežiūrint vasaros atostogų, dirba su dar didesne energija ir ruošiasi pabaltiečių pasirodymui Pasaulinėje Parodoje New Yorke. Šokių pamokos vyksta du kartus savaitėje, antradieniais ir ketvirtadieniais, 7 v. v. šv. Andriejaus parapijos salėje. Šiuo metu Zilvinas turi arti 30 šokėjų.

Joninių proga Zilvino šokėjai su globėjais ir svečiais buvo išvykę į pp. Gasparėnų sodą, kur diena greitai praėjo beplaukiojant ir besimaudant ežere, o vakare ir prie Joninių

laužo. Zilvino šokėjai ir tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja Pietų New Jersey L. Bendruomenės valdybai už paramą ir dovanas ir Bronei ir Kaziui Gasparėnams už malonią globą išvykos metu.

Juozas Gaila yra naujasis Philadelphijos ateitininkų sėdraugių skyr. pirmininkas. Genovaitė Maciūnienė yra sekretorė, o Teresė Gečienė — išdėninkė. Pirmasis naujosios valdybos posėdis įvyko liepos 13 Volertų namuose, dalyvaujant ir senosios valdybos nariams.

Spaudos ir informacijos klubo susirinkimas įvyko liepos 9 L. Banko patalpose. Susirinkime dalyvavęs Philadelphijos L. Bendruomenės pirmininkas Juozas Ardyš kreipė dėmesį į reikimą daugiau propaguoti bendruomeninę mintį ir pačią Lietuvių Bendruomenę, L. B. valdybos vicepirmininkas Algimantas Gečys pažymėjo, kad klubui veikiant, informacija apie Philadelphijos lietuvių gyvenimą žymiai pagerėjo. Aptarta spaudos darbuotojų sutinkamos problemos. Pažymėta, kad klubo narių uždavinys yra ne tik žinias surinkti ir perduoti spaudai ir radijai, bet taip pat, kad būtų vertinami įvykiai ir skatinami teigiami reiškiniai. Klubui vadovauti per sekantįs metus išrinkti Kazimieras Čikotas ir Vincentas Gruzdyš. Susirinkimo metu į klubą įstojo žinomas L. vyčių veikėjas Juozas Janulaitis.

K. C.

Kun. dr. Pr. Celiešius, Los Angeles, Calif., dirbąs šv. Kazimiero parapijoje, Lietuvos vyčių seime skaitys paskaitą. Jis yra Lietuvos vyčių Los Angeles sėdraugių kuopos dvasios vadas.

NAUJOJI PHILADELPHIJOS ATEITININKŲ sėdraugių valdyba, iš k. į d. Teresė Gečienė — išd., Juozas Gaila — pirmininkas ir Genovaitė Maciūnienė — sekretorė. Nuotr. V. Ramūno.

IŠ VISUR

— Dr. A. Vasys, Fordhamo universiteto slavistikos instituto vardu, pasiuntė protesto laišką N. Y. Times dėl liepos 15 dienos straipsnio, kuriame Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą vaizduojamas pagal sovietinę interpretaciją, apeliuot tyčiom McClellano - Ribbentropo sutartį 1939.

— Ramutė O. Keniausytė, Aleksandro ir Onos (Kuncaitės) Keniausių vyr. duktė, gyv. Waterbury, Conn., sėkmingai baigė medicinos technologiją Quinnipiac kolegijoje, Hamden, Conn., gaudama BS laipsnį. Dabar dirba St. Francis ligoninėje, Hartforde, kaip med. technologė. Ramutė yra baigusi Waterbury katalikišką aukšt. mokyklą, taip pat kat. pradžios mokyklą. Abu tėvai Lietuvoje buvo mokytojai, o čia dirba chemijos laboratorijoje.

— Kun. J. C. Jutkevičius, Worcester, Mass., šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, vadovauja Lietuvos Vyčių Lietuvos reikalų centro komisijai, savo biuletenyje (XIX-10) organizacijos nariams skiria visą puslapį rezoliucijų pravedimo reikalui. Ten vyčiai raginami užversti senatorius Washingtono tūkstančiais laišku, prašant, kad jie nieko nelaukdami pravesių rezoliuciją ir Senate. Kun. kleb. J. C. Jutkevičius yra vienas iš didžiųjų rezoliucijų žygio rėmėjų: jo pastangomis buvo išgauta pirmoji rezoliucija iš kongresmano J.S. Monagan; jis išgavo visą eilę rezoliucijų iš kitų legislatorių; yra parašęs tūkstančius laišku tuo reikalui.

— Kun. Jonas Jutkevičius, Worcester, Mass., šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, dalyvauja Lietuvos vyčių seime, kuris įvyks rugpjūčio mėn. 5-8 dienomis Statler Hilton viešbutyje, Los Angeles, Calif., ir kalbės Lietuvos laisvinimo klausimu. Kun. kleb. J. Jutkevičius pastangomis buvo pakenktas mūsų reikalui kongresmanas John S. Monagan; jo pastangomis šis kongresmanas įnešė savo pirmąją rezoliuciją Lietuvos bylos reikalui. Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybė pagerbs kun. kleb. J. Jutkevičių jo lankymosi proga Los Angeles mieste.

— Solistė Prudencija Bičkienė, Evanston, Ill., atliks didesnę dalį koncerto programos, kuris rengiamas Lietuvos vyčių seimo proga Los Angeles, Calif. Koncertas įvyks rugpjūčio 6 d., penktadienį, 8:30 v. v. Pacific Ballroom salėje, Statler Hilton viešbutyje. Solistė Prudencijai Bičkienėi talkininkaus Los Angeles pianistė Raimonda Apeikytė, solistas Rimtautas Dašys ir kompozitoriaus Broniaus Budriūno vadovaujamas šv. Kazimiero parapijos choras. Los Angeles ir apylinkės lietuviai kviečiami tame koncerte dalyvauti.

PADEKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais

500 — amžiniais nariais

100 — fundatoriais

aukėjusieji mažiau — rėmėjais.

Galima rašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

Pazadų auką statybų fondui \$

Siunčiu auką statybų fondui \$

Jrašau mirusį

Siuntėjas

Adresas

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS

sekmadienį

rugpjūčio 1, 1965

PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNE

Kennebunkport, Maine

DIENOS PROGRAMA:

11:00 — Iškilmingos šv. Mišios Liurdo šventovėje. Mišias auklėja buvęs pranciškonų provincijolas ir dabartinis vienuolyno viršininkas Tėv. Jurgis Gailiūšis, O.F.M., minėdamas savo 25 metų kunigystės jubiliejų. Pamokslą sako provincijolas Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M. Gieda Bostono šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Kačinskio. Vidurdienį prasideda koplyčioje garsieji Parciunkulės atlaidai.

12:00 — Pietūs.

3:30 — Kultūrinė programa Gimnazijos sporto salėje. Dainuos Bostono šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Kačinskio. Tautiniams šokiams vadovaus p. Ona Ivaškiene.

Pranciškoni kviečia visus dalyvauti šioje metinėje šventėje, pasinaudoti atlydų malonėmis, pasidžiaugti lietuviška aplinkuma ir paremti naujos koplyčios statybą.

KEARNEY, N. J.

ARKIVYSK. T. A. Boland
šventino mokyklą

Pirmąjį mėnesio penktadienį, kai paprastai vakarais bažnyčioje būdavo laikomos mišios, šį kartą pakeitė iškilmingas susibūrimas parapijiečių, organizacijų, valdžios pareigūnų, šiaip žmonių ir dvasiškių.

Dėmesio centras — Sopulingosios Dievo Motinos naujos mokyklos pašventinimas ir kentinio akmeus įmūrijimas naujai pastatytam viequolynui.

Vienuolyno sodelyje pirmasis žodį tarė ir iškilmingas vadovė.

vavo parapijos vikaras kun. R. Tamošiūnas. Vėliau Kearny miesto meras J. Healy savo kalboje iškėlė lietuvių darbštumą, maistingumą ir statė pavyzdžių kitoms tautoms. Jersey City Sv. Onos parapijos klebonas kun. D. Pocius prisiminė savo 17 metų sukratą laiką šioje parapijoje, kada jam drauge su šviesios atminties klebonu L. Vociškausku reikėjo šią bažnyčią statyti ir dėl jos ateities sielotis.

Parapijos klebonas J. Šarnus

pirmaisiai kalbėjo lietuviškai. Jis išpėjo arkivyskupą T.A. Boland, jog jam miela prabilti ir savo tautiečius tėvų ir protėvių kalba. Jie pirmieji dėjo pastangas, kad turėtų savo Dievo namus. Dabar pastatyta mokykla ir vienuolynas. Tai padarė nedidelė, bet darbšti parapija.

Paskutinis kalbėjo arkivysk. Thomas A. Boland. Jis nepamiršo priminti ir anų laikų, kai bažnyčia buvo statoma. Džiaugėsi, kad parapija yra stipriose rankose ir klebonas kun. Šarnus vadovaujama su Dievo pagalba, žengs į šviesų rytojų. J. Mel.

HARTFORD, CONN.

Irena Milaševičiūtė - Leonai tienė, gvy. 35 Pratt St., East Hartford, Conn., mirė staiga birželio 4, 9:15 rytu dr. Lankin kabinete.

PROVIDENCE, R.I.

Liepos 8 d. čia lankėsi vysk. Pr. Brazys, MIC, ir dalyvavo Kunigų Vienybės Bostono provincijos kunigų susirinkime. Susirinkimas ir pietūs įvyko šv. Kazimiero parapijos klebonijoje. Dalyvavo 17 kunigų.

Liepos 18-tą dieną Klaipėdos parke buvo surengtas Balfo piknikas. Pasitaikė labai lietinga popietė, vos būtų galėję galus su galais suvesti, bet gauta aukų, tai pelno liko per 100 dolerių.

Kun. J. Mackyns nuo liepos 25-tos dienos išvyko 3 savaitėm atostogų į Kennebunkportą, Mainą, pas pranciškonus.

Mirė trys parapijos patrijar-kai: Martynas Baravykas 95m., Antanas Waivockis 94 m. ir Antanas Ulbinas 88 m. Mirė taipgi karo veteranas Antanas Ratkevičius 48 m. KVM

Velionė paliko vyrą Juozą, dvi dukteris — Ireną Venčę, Durham, Conn., Juzę Creelan, East Hartford, Conn., sūnų Albertą, Thompsonville, Conn., brolių Albiną Milaševičių, Plainville, Conn., ir seserį Viktoriją Noreikiene, Redondo Beach, Calif., penkis anūkus ir penkis proanūkus.

Patarnavimą suteikė Venskūno laidojimo namai. Po iš-

kilmingų mišių šv. Trejybės bažnyčioje birželio 7 palaidota šv. Marijos kapinėse East Hartford, Conn.

PROTESTO DEMONSTRACIJOS BOSTONE

Bostono lietuviai, latviai ir estai birželio 13 kartą paminėjo Pabaltijo valstybių okupacijos 25 m. sukaktį.

Ryto 10 val. pabaltiečiai rinkosi į savas bažnyčias. Lietuviai dalyvavo pamaldose šv. Petro bažnyčioje, kur mišias aukoko ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. J. Kontautas. Pamaldos baigtos tautos himnu.

3 v. popiet lietuviai, latviai ir estai gausiai pripildė Bostono lietuvių piliečių draugų klubo III aukšto salę. Įnešus tautines organizacijas bei JAV vėliavas ir latvių kunigui suka bėjus invokacija, sugiedota JAV, estų, latvių ir lietuvių himnai.

Po Cambridge lietuvių parapijos klebon. kun. A. Baltrušio invokacijos, pirmuoju kalbėtoju pakviestas garbės konsulas adv. J. Šalna. Kalbėdamas anglų ir lietuvių kalbomis, konsulas priminė sunkią okupuotų tėvynių padėtį ir kvietė organizuotai apeliuoti į pasaulio tautų sąžinę, vyriausybės, kad būtų daromi žygiai priversti komunistus pasitraukti iš okupuotų kraštų.

Po estų ir latvių atstovų kal-

PABALTIEČIAI Lietuvių Piliečių Klube Bostone, susirinkę demonstracijoms, paminėti Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos 25 metų sukaktį. Nuotr. P. Pilikšnis.

bų lietuviams atstovavo inž. J. Vasy. Perskaityta kongreso pirmininko McCormack telegrama ir Massachusetts gubernatoriaus J. Vo'pe proklamacija.

Adv. J. Grigalius pristatė paskutinį kalbėtoją inž. Alfonsą Miluką, tik prieš porą mėnesių atvykusį iš Lietuvos. (Apie A. Miluko gyvenimą Lietuvoje, Sibire ir apie jo apklausinėjimą JAV kongreso komisijoje eilė straipsnių pasirodė paskutiniuose "Darbininko" numeriuose. Red.) Inž. A. Milukas, vengdamas liesti asmeninius pergyvenimus, savo kalboje pavaizdavo

Vorkutos kėlinių sunkią padėtį. Latvijos adv. Lemberg perskaitė rezoliucijas, išsiunčiamas JAV vyriausybei, kongresui, senatui bei laikraščiams. J. Matjoška prašė susirinkimo papildyti rezoliucijas prašymu, kad JAV vyriausybė ir ateityje nepripažintų Pabaltijo tautų okupacijos, kartu pareiškiant, kad šis bendras protesto susirinkimas remia JAV prezidento L. B. Johnsono politiką Vietname, Dominikonoje ir kt.

Dėl užsitęsusių protesto susirinkimo, meninės programos atsisakyt. J. Žiūrys

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas garsiaame CAPE COD - OSTERVILLE kurorte prie atviro Atlanto jūros plažo, gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. OSTERVILLE Cape Cod Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- VILA AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir saulė aplinkuma.
- Visai arti (7 min. pėsčiomis) šiltos srovės privatus jūros plažas.
- Geras lietuviškas maistas.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleist savo atostogas viloje Audronė.

Vila Audronė jau atidaryta ir priima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ.

MRS. MARIJA JANSONAS

87 East Bay Rd. Osterville, Mass. 02655 — tel. 428-8425

REAL ESTATE

ACRES — HIGH DRY

\$749 Per Acre
Right between New Sunrise Hwy and New York to Riverhead Expressway. New Factory for employment near by. We are not selling homesites—there are no utilities. However, the potential of Long Island at the price will be easily recognized by the smart investor. The land we sold 5 years ago for \$99 per acre has since been resold for \$5000 per acre. Who would of believed it then? Make your money grow in growing L.I. Don't miss your golden opportunity. Invest now! \$5.00 monthly after small Down Payment. Get your deed and ownership papers immediately. Three Land Offices — 729 Jericho Tpke. Route 25, 3 mi. past Smithtown, & 2950 Jericho Tpke. Route 25, 1 mi. east of the Smithtown Bypass, and 376 Jericho Tpke. Route 25, Selden. Hurry out—Office open every day incl. Sundays. Over fifty years in the land business.

K. H. LEEDS
LAKE RONKONKOMA, L. I.

VILA
"JURATĖ"
Cape Cod

Sezonas prasideda nuo

LIEPOS 1 D.

iki

RUGSĖJO 15 D.

Dėl užakymų
prašau kreiptis:

ELENA KRASAUSKAS
273 Oxford Street
Hartford, Conn.
Tel. A.D. 3-2893

po liepos 1 d.

ELENA KRASAUSKAS
P.O. Box 307
West Hyannis Port
Cape Cod, Mass.
Tel. — Hyannis
Code 617-775-9216

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421

Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

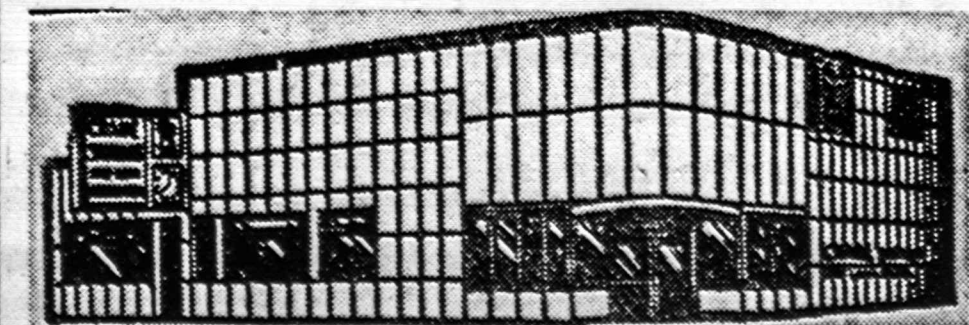
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poilsio, tuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y.
(Ridgewood)

Tel. Evergreen 2-6440

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

17 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON
INVESTMENT
ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Pratome apskaičiuoti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmą ir ketvirtą 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrą ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

H. W. MALE

AUTO MECHANICS
50-50 PROFIT SHARING

We require Mechanics for our new expanded facility. If you are an expert technician and accustomed to repairing cars in the finest manner, you are eligible to work in one of the best equipped and busiest Chevrolet Service Departments in New Jersey. There is no better pay plan anywhere. No shop has more to offer. 50-50 on all labor, guaranteed minimum wage, vacations paid on the basis of your average earnings, the Nada Pension retirement plan, 6 days sick leave, Life insurance, Blue Cross plan, 5 day week, paid holidays, free uniforms, free employee parking, average earnings paid while attending C.M. training and technical classes, our own employee dining room, highest factory claim hourly rate, and other benefits too numerous to mention. Call Bob Henry, Service Manager for appointment for personal interview.

CHAPP CHEVROLET CORP.
200 Valley St. South Orange
SO 3-4000.

RESORTS

CAVENDISH CLASSES

Self Improvement Courses. 92-05
Whitney Ave., Elmhurst 73, N.Y.
OL 1-5753 Summer Sessions \$105
— Reading, Arithmetic. Special
help for reading levels. 2-3-4-5.
Elem., High School, Adults.

FRANK HEINECKER

FUEL OIL
Buy Now and Save
Service is our Motto
Call BR 3-0109 or IV 3-2390
1693 North Gardner Drive
Brentwood L. I.

TRUITTS EXPRESS

Light Moving and Trucking
Day and Night
Reasonable rates. Free Estimates
Call GL 5-3350

D & D PAINTING

CONTRACTOR
Inside and Outside Sparkling
Firescape. All Estimates Free
All work guaranteed
311 Convent Ave. N.Y.C.
Call WA 6-5370

STANZIONES BAKERY

Open 6 Days a Week
705 Forest Avenue, Staten Island
Delicatessen Italian specialties and
delicacies. Home-made Italian spaghetti sauce. Open Sundays. Call
GI 7-9004 or GI 2-4324

Ambulance & Oxygen Service

In case of emergency call
"Emergency" for Ambulance
and Oxygen service in the
Bay Ridge Area.
KENNETH LORDAHL
705 - 60th Street
HY 2-7217 — HY 2-7218

GROOMING—Summer Specials

Low prices for all Breeds
Poodles - Toys \$6 Minis \$8
Stand \$12
Grooming by TOM MERRIMAN
Dog House 979 1st Ave (54th St.)
Call PL 3-2521

CARPENTRY

KARRIS'S HOME
IMPROVEMENT COMPANY
Tel. 672-0644
873 Union St., Brooklyn

The OLD SEIDELBURG

Open 7 days a week
For the Finest of Foods
Come and bring the family
for Sunday Dinner
626 Third Ave. N.Y.C.
Call TN 7-2678

NURS. HOME

SENIOR HOUSE
HOME FOR ADULTS
Retired — Elderly — Convent
24 Hours Supervision
14 Maple Av., Bay Shore, L.I., N.Y.
Maria Rosa, L.R.N.
MOhawk 5-0072

REAL ESTATE

Junior's Restaurant 386 Flatbush
Ave. Ext. (at DeKalb Ave.) B'klyn,
N.Y. Very fine food at extremely
modest prices—that's the story behind
Junior's. So successful it's open from 6 a.m.
to 2 a.m. next morning, serving anything
from a sandwich through specialties like
Hungarian beef goulash, boiled beef
flanken and veal cutlet parmigiana to
exquisite steaks. Excellent banquet and
private party facilities, too—the Burgundy
Room seats 200—and Junior's will be happy
to cater a party in your home. Call UL
2-5257, ask for Marvin or Walter Rosen.

HOTELS

CHATHAM HOTEL 1 1/2 blocks to
beach. Center of all attraction 304
4th Ave., Asbury Park, N.J. Whole-
some home cooking. Friendly family
atmosphere \$4.00 & up weekly Rooms
without meals \$18 & up per person
Kitchen privileges month or season
Josephine Fariello (201) 774-9525

RESORTS

CHESTER House Tobvanna 2. Pa.
Tel. (717) 894-8022. Atop the Pocom-
to Mts. Filtered pool; scenic location,
modern rooms, 3 meals daily,
recreation hall, movies, shuffleboard,
dancing, etc., on premises boating,
fishing, golf. Churches nearby.
\$46 - \$58 wk. Mae E. Kibbie.

Paradise Lake Motels and Cottages
Paradise Lake Resort 4 miles south
of Lake George, N.Y. Informal, re-
laxing atmosphere, families, honey-
moons, 30 motel & housekeeping
cottages on lake, sandy beach, res-
taurant, bar, playgrounds & sports
area. Brochure, S.M. Russo, R.D.2,
Glens Falls 9, N.Y. 518 - 792-9431.

JOE'S MT. VIEW — Box 61 RD 1
Catskill 5, N.Y. Tel. 518-943-5909.
Hosts: Gill & Joe Ceffaldi. American
cuisine, home baking. Deluxe accom-
modations, semi pri. baths, swim. pool,
orch. and entertainment, dancing,
cocktail lounge, all sports, lake boat-
ing. Free color brochure and rates.

Christine 4300 Atlantic, at Baker,
Wildwood, N.J. The friendly hotel.
Not "just any" hotel, but the home-
like place, run by Doc and Harriet
Harlan. Near everything, free park-
ing, 2 diners close by. Bathe from
room. Clean, 52 rooms, most with
new furniture. Private bath or run-
ning water. \$4 to \$5.50 per day, per
person. 2 in room. Low weekly and
family rates. 3-bedroom apt. after
Aug. 7. Phone 609 - 522-5241.

The OCEAN BREAKERS
on the Ocean Front Spring Lake, N.J.
"Families Love Us!" Private beach
& pool, fine food (Mod. Amer. plan),
golf, fishing, tennis, dancing. Shops,
Supper clubs, only 20 minutes from
Monmouth Track. Convenient to
Churches. Best of all... sensible
rates. Bklet. Reservations Tel. (201)
449-7700.
Mrs. Edward Cody, Owner-Mgmt.

SERVICE

A home away from home HOTEL
LUCERNE 201 W. 79th Street, New
York City 1/2 block from Broadway
and 79th St. Convenient to every-
thing in the heart of N.Y.C. New-
ly furnished 1-2-3 room suites some
with kitchenettes — moderate rates.
EN 2-7100.

SHOWCASE RESTAURANT
Open 7 days a week. 3 African lob-
ster tails \$3.25 or sirloin stake din-
ner — 533 Old Country Road West-
bury L.I. opposite Ohrbachs. Come
bring the family for Sunday dinner
Call 516 ED 3-3378.

HOTEL STACEY

Singles Doubles Apartments
\$4 and up daily We cater to fam-
ilies with children \$25 and up a
week. Full cooking privileges.
114 W 47th Street N. Y. C.
Call PL 7-6800

MERCHANDISE WANTED

Wanted
ANTIQUES FURNITURE
PAINTINGS RUGS WEAPONS
Eric A Brac Anything Old
Call MA 4-1773 or MI 1-7483
for fast prompt service

Complete Home Remodeling — We
repair in and out from top to bot-
tom Kitchens, Bathrooms and Base-
ments 24 hour service
EMPIRE BUILDING & Const Co
493 East N.Y. Ave. Brooklyn
Call PR 4-2013

SLIPS MOORING

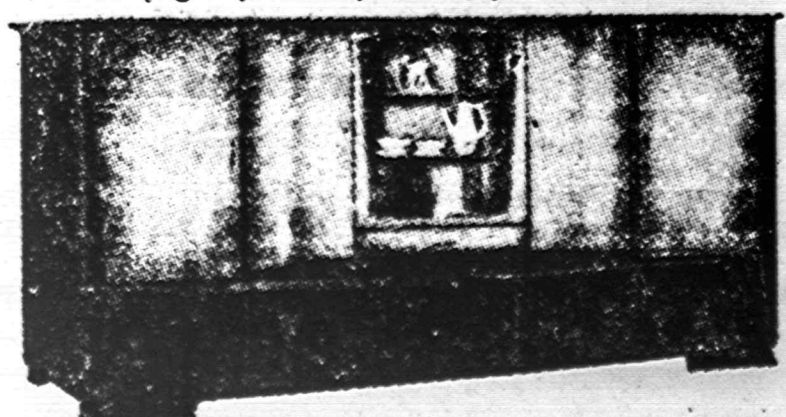
Day - Week - Month - Season
Mooring \$3 per foot (season)
Slips at sensible rates
Skyline Marina on Flushing Bay
College Point, New York
Call IN 3-9708

K & D CONTRACTORS

CEMENT WORK
All Type House Wrecking
Cellar Cleaning Rubbish Removed
Stoop work All work guaranteed
190 Kosciusko St. Bklyn N.Y.
Phone — 388-9742

Vienintelis Importuotojas Amerikai

Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME IVAIRAUS DYDZIO IR
IVAIRIUS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDELYJE VISADA
Viršuje paruošama spinta išardoma — Pristatoma bet kur
JAV-se
ADOLFSCHRAGER FURNITURE, Inc.
Yo kviles D.džiausia, Gražiausia Baldų Krautuve
DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.
Tel. TR 9-0400
Atlara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštad.
iki 6 v. vak

LIETUVIŲ FUTBOL RINKTINĖ, įveikus latvius 6:0, pabaltiečių žaidynėse liepos 18 d. Lakewood, N. J. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę: Budreckas; Jenigas, Klivečka II, Malinauskas, Trampas, Kulys, Antroje eilėje stovi iš kairės į dešinę: Mikalauskas, Šileikis, Sukys, Vavarskas, Jankauskas, Vainius, Remeza I, Bagdonas, Česnauskas ir vadovas Klivečka sr.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

JAV jaunių p-bes Bostone, laimėjo meistras W. Martz iš Wisc., su 8-1 t.s.; R. Wachel, N. J. 7½; J. Meyer, N. Y. 6½, W. Robertie, Mass. ir S. Meterra, N.Y. po 6 t.s. Naujasis Amerikos čempionas Martz pasiskakė, kad jo seneliai yra kilę iš Lietuvos; jis gerai pažįsta Viktorą Pačauską, Tautvaišą ir kitus lietuvių šachmatininkus.

JAV atviros p-bės pirmadienį prasidėjo Porto Rico valstybėje ir truks iki rugpj. 6 d. Jose dalyvauja meistras Ignas Zalus, Quebeco čempionas, ir Bostono lietuvių komandos tal-kininkas latvis Jurijs Ozols.

South Boston Tribune liepos 22 d. įspėjo ilgą straipsnį apie So. Bostono Lietuvių P.D. šachmatų klubo ir jo narių laimėjimus per pastaruosius 15 metų (klubas įkurtas 1949 m.). Bostono čempiono vardas buvo 5 kartus laimėtas lietuvių: Tautvaišo, Skėmos, Sveikausko. Bostono B kl. laimėtojai buvo Kontautas, Starinskas, Kuodis; Mass. ir N. Anglijos — Algis Makaitis. K. Merkis antrą kartą dalyvauja JAV komandoje, pasaulio koresp. šachmatų p-besė. 1959-62 Merkis buvo geriausias JAV komandos taškų rinkėjas. Klubui pirmininkauja dr. A. Kapochy.

Bled, Jugoslavija. Prasidėjo dvikova tarp didmeistrių Tall ir dano Larsen. Jų laimėtojas susitiks vėliau su kitos ketve-riukės laimėtoju B. Spasskiu.

Šveicarijos p-bes laimėjo Walther ir Markus su 7½ t.s. iš 9 galimų. Vievgelt 5, Blau 5 t.s. Laimėtojai susitiks tarpusavyje dėl Šveicarijos čempiono vardo rugpj. mėn. Marcel Markus yra Kazio Merkio priešininkas pasaulio koresp. rungtynėse: Šveicarija-JAV.

Belgijos čempionas R. Beyen atsiuntė mums žurnalo "Echiquier Belge" 188 ir 197 nr. nr.

Pirmam telpa Romano Arlauskas (Australija) partija, palydėta plačių komentarų su belgu J. Coolen. Kitam nagrinėjamas partijos galas, nulėmęs partiją Arlauskas naudai. Išgirtas Arlauskas sumanumas.

Beyen yra Merkio varžovas rungtynėse Belgija-JAV.

Sovietai įveikė Jugoslaviją kasmetinėse rungtynėse 38-22.

SPORTAS

PEREINAMOSIOS RUNGTYNĖS

Ateinančiuose 1965-66 metų vietos futbolo pirmenybėse, komandų paskirstymas klasėmis lygoms susilyginti pakeliamu. Likvidavus aukščiausiąją profesionalų lygą — Eastern Conference, į mūsų sąjungos DAFB oberlyga, grįžta 8 komandos. Aišku, kad tokiu būdu 8 komandos iš pernykštės oberlygos turės grįžti į pirmąją lygą — premiere division, kurioje žaidė mūsų Lietuvių Atletų Klubas.

LIETUVIŠKA VASARVIKĖ

BANGA

CAPE COD, MASS.
GREAT MARSH RD.
CENTERVILLE, MASS.

Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.

Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiens galima gamintis valgius.

Skanius lietuviški valgiai. Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.

Svečiams be savų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.

Salia "Bangos" randasi ežeras su paplūdimiu, žuvinimo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakytais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakstys

Box 188, Centerville

Cape Cod, Mass.

Tel. (617) SP 5-4633

LONG ISLAND statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. • Mes patys perkame L. I. žemės sklypus • Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

DISPLAY

PATRIS PAINTING & DECORATING COMPANY
Interior and exterior fully insured
Also full scaffold work
24 Hours a Day
RA 1-7378

BULL AUTO SUPPLIES
Complete Line of Car Accessories
Motor Oil—Spark Plugs
3840 Nostrand Ave.—Brooklyn, N.Y.
2 Door from 1st. Nat. City Bank
Call 891-9234
Open 6 days a week

BOARDING HOME
For Elderly Men and Veterans
with Room and Board
Light laundry, also porches
Near park all transportation
Catholic Church within the Area
Call DI 5-1579

FLATBUSH OUTDOOR GOLF CENTER
Open 7 days a week
Ralph Ave and Ave J, Bklyn
Free off street parking
Open day and night Come and bring the family. Call CL 1-9824

ADAMS CORNERS
Glenwood Park Bungalows
Peekskill Hollow Road - Putnam
Valley 35 miles N.Y.C. 1-2-3 bedroom bungalows Filtered swimming pool, Baseball, Day Camp adjoining
N.Y.C. JE 7-5201
or 914 DE 7-6051

NURSES N.Y. State Registered
DELIVERY & OPERATING ROOM
Experience Prevailing Salary
Plus extra for on call for O.R.
BAY RIDGE HOSPITAL
437 Ovington St. Brooklyn, N.Y.
Call — TE 9-1313

JUOZO IR IZABELĖS MISIŲNŲ RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N.Y.
Telefonas: Vlginia 3-3544

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N.Y.C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienį, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckenstein krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N.Y.C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėms, apsiaustams, suknelėms ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užsėti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŲSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšių pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsėkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyriusiame Kelionių biuroje R. Europa

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS - SIUNTINIUS į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausūs aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
• SO. BOSTON 27, Mass. — 327 West Broadway	AN 8-0068
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4804
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	LI 5-8808
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	GR 8-6965
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	WA 5-2737
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	TO 1-1068
• GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215	TO 2-4685
• HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
• IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	FO 3-8669
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	AN 1-2994
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	LA 4-6619
• NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
• NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street	CH 3-3005
• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5406
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street	CL 6-6666
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
• YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave.	GR 6-2781
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventims, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA IR ALBERTAS RADZIONAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N.Y. 11206
Telefonas Stagg 2-5938

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N.Y.
Tel. Vlginia 6-1800

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS IR POBŪVIAMS

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

AMERICAN HOME REALTY

NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO TARPININKAVIMAS
VISUOTINA TURTO APDRAUDA

Genovaitė Drake-Draginienė, savininkė
Specialus patarnavimas lietuviams

84-14 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421

(Išilpiji Jamaica linijos Forest Parkway stotyje)

Tel. HI 1-5220

"VENTA" Home Improvements

Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyriusi lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:

J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

VOKIETAITIS
ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N.Y.
Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N.Y.
Telef. — Applegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir balsamuojujas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Nauja moderniška koplyčia šer-

menims dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

iausiomis kainomis. Kainos tos

pačios ir į kitus miestus.

Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuojujas

MODERNI KOPLYČIA

423 METROPOLITAN AVE.

Brooklyn, N.Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned

A. J. BALTON-BALTRONAS

Licensed Manager

& Notary Public

660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

Balsamuojujas

231 BEDFORD AVE.

Brooklyn, N.Y.

J. B. SHALINS

- Šalinskis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE.

(Prie Forest Parkway Station)

WOODHAVEN, N.Y.

Suteikiama garbingas laidotuves

Koplyčios nemokamai visose

miesto dalyse; prie ventiliacijos

Tel. Vlginia 7-4499

THEODORE WOLININ,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI

Laidotuvių direktorius

MODERNIŠKA KOPLYČIA

su Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N.Y.

GRAMercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET

NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvių direktorius

ir balsamuojujas

74 PROVIDENCE ST.

Worcester, Mass.

PL 4-6757 PL 4-1165

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

Vysk. Pr. Brazio išleistuvės bus rugpičio 5 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56 Rd. Auka 5 dol. Išleistuvės rengia specialus komitetas. Vietų dar galima rezervuoti Balf centre, telefonas EV 7-1422.

Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas Washington, su žmona atvyksta į vysk. Pr. Brazio išleistuvės rugpičio 5 Maspetho parapijos salėje.

Akademinių Skautų Sąjūdžio rytinio pakraščio suvažiavimas, planuotas spalio mėn. New York, yra nukeliamas vėlesniam laikui. Visi ASS nariai prašomi ruošti vykti į New Yorką lapkričio 13 d. ir dalyvauti didžiajame lietuvių žygyje į Jungtines Tautas.

Lietuvių Katalikų Darbininkų Klubas Jokūbo Stuko vadovaujame radijo valandėlės piknike rugpičio 1 turės savo stalą.

Vera J. Količienė, Pittsburgho veikėja, lankėsi Darbininko administracijoje ir dalyvavo ekskursijoje į Putnamo seselių metinę šventę, kur susitiko daug draugų ir pažįstamų. Pasišviečiamus New York, vėl grįžo į Pittsburghą.

Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje parciunkulės atleidai įvyksta sekmadienį ir pirmadienį rugpičio 1 ir 2, vakarais 7:30 v.v. Dalyvaus vysk. Pr. Brazys.

Juozas ir Ona Baužiai, iš Chicago, svečiavosi New York. Taip pat apsilankė Darbininko redakcijoje. J. Baužys kadaise gyveno New York, aktyviai reikėsi visuomeninėje veikloje, redagavo Ateitį.

Pr. Pauliukonis, iš Worcesterio, Mass., pasinaudodamas savo atostogom, savaitei atvyko padirbėti į Darbininko redakciją.

Našlė Sruogienė, gyvenančia Jersey City, N.J., nakties metu užpuolė įsiveržė juodukai. Pasiėmė rankinuką su pinigais ir paspruko.

PADEKA

Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti reikią nuosirdžią padėką Motinėlei Augustai už leidimą rinkti aukas žygiui į Jungtines Tautas parenti. Aukos buvo renkamos mergaičių stovyklos uždarymo iškilnių proga liepos 25 d., Putname Conn. Nuosirdžiai dėkojame ir visiems aukojams. Aukų surinkta 213 dol.

Išnuomojamas 5 kambarių butas I aukšte Woodhavene. Tel. VI 7-5834. Teirautis bet kokių laikų.

East New York išnuomojamas gražus butas iš 6 šviesių kambarių. Tel. EV 5-8294.

Vysk. PRANO BRAZIO išleistuvės

bus rugpičio 5 d. 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y.

Auka 5 dol.

Visi pinigai skiriami suorganizuoti vyskupo darbo įstaigą Europoje.

Užsiregistruoti iki rugpičio 2 Balf Centre telefonu — EV 7-1422

Išleistuvės rengia New Yorko lietuvių organizacijų komitetas.

Lietuvių Žygio į Jungtines Tautas proga, šeštadienį, lapkričio 13 T. Petru Baniūnui, pavesta suorganizuoti lietuvių susiartinimo pobūvį. Tai po žygio, 8 val. v. toks suartinimas su bufetu ir šokiais įvyks nepaprastai gražioje salėje, Central Plaza Hall, 111 Second Avenue, New York 3, N. Y. Pradžioje bus tam tikslui pritaikinta programa, šokiams gros Butrimo orkestras. Tai bus puiki proga susipažinti su atvykusiais iš kitų miestų lietuviams.

Izabelė Misiūnienė, Ray's Liquor Store Richmond Hill savininkė, šiomis dienomis išvyksta į Europą, kur aplankys Portugaliją, Italiją, Prancūziją ir kitus kraštus.

S. Sužiedėlis, Darbininko vyriausiasis redaktorius, vis dar serga ir gydosi namie Brocktone, Mass.

Nauji Metų išvakarės Darbininkas, baigdamas savo 50 metų jubiliejų, rengia gruodžio 31 iškilmingą naujų metų sutikimo balių demokratų salėje, 101-49 Woodhaven Blvd., Ozone Park, N.Y. prie Liberty Avenue. Salės yra naujai atremontuotos ir labai puikiai įrengtos. Sutilps apie 500 asmenų. Gros geras orkestras. Šokiai tęsis iki 4 val. ryto.

PERTVARKOMOS LIET. BENDRUOMENĖS APYLINKĖS

LB New Yorko Apygardos suvažiavimas, įvykęs birželio 12 Brooklyne, greta kitų bendruomeninių reikalų svarstė šios apygardos apylinkių pergrupavimą.

Ši klausimą plačiai referavo valdybos pirm. J. Slepetys. Jis pažymėjo, kad iki šio laiko esantis LB apylinkių suskirstymas nebesiderina su pasikeitusiomis lietuvių gyvenvietėmis. Pvz. 1954 - 58 m. pirmoji (Wil-

KARD. SPELLMAN, dalyvavęs pamaldose už pavergtas tautas liepos 18 sv. Patriko katedroje, sveikina su lietuviu — Vainausku. Dar matosi prel. J. Balkūnas, prel. J. Končius. Nuotr. V. Maželis.

liamsburgo) LB apylinkė buvo didžiausia šioje apygardoje. Aktyvių apylinkės narių skaičius siekė 500. Vėliau Brooklyno lietuvių pradėjo keltis į kitus patogesnius rajonus, šios ir gretimos — Ridgewoodo apylinkės narių skaičius vis mažėjo. Šiuo metu I-je apylinkėje yra likę tik apie trečdali narių. GI Cypress Hills apylinkė, veiklios valdybos tvarkoma, pradėjo sparčiai augti.

GABUS JAUNUOLIS

Bevertant birželio 12 Long Island Press laikraštį, atkreipė jaunuolio nuotrauka dėmesį. Tai **Garsutis Palis** iš Richmond Hill, N.Y. Ši pavasarį Garsutis baigė šv. Jono Prep gimnaziją pirmuoju mokiniu. Kiekvienus mokslo metus šioje mokykloje jis baigdamas aukščiausiais pažymiais ir būdavo apdovanojamas stipendija. Du kartus iš eilės jis buvo vienas iš redaktorių mokyklos laikraščio, o trečiaisiais metais net vyr. redaktoriumi. Lincoln Center buvo apdovanotas atžymėjimu už aukščiausią akademinį subrandimą 1964-55 metais ir už tinkamumą būti lyderiu mokyklos gyvenime.

Sv. Jono Prep mokyklą šiais metais baigė 287 mokiniai. Baigimo iškilmėse Garsutis pasakė pagrindinę kalbą. Jis gavo daugiausia atžymėjimų už gerą mokslą: būtent už anglų ir vokiečių kalbas, už religijos, visuomenės mokslus, medalių už

iškalbingumą. Jam buvo įteikti garbės pažymėjimai iš National Honor Society ir Reader's Digest kaip aukščiausiais laipsniais baigusiam šv. Jono Prep gimnaziją. Jam paskirta New York State Regents stipendija iš Albany. Šia proga jį pasveikino New Yorko gubernatorius N. Rockefelleris.

Tai ne eilinis jaunuolio laimėjimas. Džiugina ne tik tėvus, bet ir visą lietuvių bendruomenę. Tai darbštumo pavyzdys ir rimtas jaunuolio žvilgsnis į gyvenimą.

Prisimenu Garsutį dar iš Maironio šeštadieninės mokyklos laikų. Teko pirmame skyriuje jį mokyti lietuviškai skaityti ir rašyti. Visada paruošdavo paskirtas pamokas, pasižymėdavo stropumu ir klusnumu. Kiekvienus mokslo metus baigdamas pirmu mokiniu. Maironio šeštadieninė mokyklą baigė 1962 m. taip pat pirmuoju mokiniu.

Malonu priminti, kad Garsutis nuo pat pirmųjų lietuviškos mokyklos lankymo metų aktyviai reikėsi lietuviškame gyvenime; dažnai deklamuodavo, vaidindavo, šokdavo. Buvo ir tebėra skautas. Aštuonerias vasaras atostogas praleido berniukų stovykloje Kennebunkport, pas pranciškonus, trečią vasarą kaip tos stovyklos prižiūrėtojas. Jo vadovaujama skautų skiltis per jubiliejinę skautų stovyklą laimėjo garbės pažymėjimą. Taip pat priklauso J. Matulaitienės tautinių šokių grupei.

Garsutis Palys turėtų būti pavyzdžiu mūsų jaunimui. Lankydamas lietuvišką mokyklą lygia-grečiai su angliškąja, sugebėjo abi mokyklas baigti aukščiausiais pažymiais. Reikia tik sveikinti Garsutį ir palinkėti jam ir toliau sėkmės aukštuose moksluose. Garsutis studijuos mediciną šv. Jono universitete.

GARSUTIS PALYS

I. Banaitienė

BOSTONO ŽINIOS

Kennebunkporte, pranciškonų vienuolyno sodyboje, rugpičio, 1, sekmadienį, bus lietuvių diena ir Tėv. J. Gailiūso 25 kunigystės sukaktis. Iš Bostono piknike dalyvauja šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas muziku J. Kačinsku. Jis giedos mišių metu ir atliks meninę programą. Taip pat dalyvauja Onos Ivaškiens vadovaujama tautinių šokių grupė. Kviečiami ir visi Bostono ir jo apylinkės lietuvių rugpičio 1 keliauti į Kennebunkportą. Taip pat primename, kad autobusus išeis 8 v.r. nuo Liet. Piliečių draugijos namų. Bilietų galima gauti pas O. Ivaškienę.

Pvz., reikia įsteigti naujas Richmond Hill ir Woodhaven apylinkes, Jamaicoje atskira LB seniūnija, priklausanti Richmond Hill apylinkėi. Sumažėjusią Ridgewood apylinkę laikyti atskira seniūnija prie I-osios LB apylinkės.

Taip pertvarkę minėtas apylinkes, sudarysime nuolatinį glaudesnį ir patogesnį kontaktą su visais tose apylinkėse gyvenančiais lietuviu; ir darba įtrauksime naujų ryžtingų jėgų. Esu tikras, kad ir minėtų rajonų lietuvių visuomenė tam pertvarkymui pritaris.

Apygardos suvažiavimas valdybos pirmininko siūlomam L. B. apylinkių pergrupavimui visais balsais pritarė ir įpareigojo naujai išrinktą apygardos valdybą drauge su atitinkamomis šios apygardos apylinkių valdybomis artimiausiu laiku jį įgyvendinti.

J. Rs.

Vinco Krėvės veikalo ištraukos vaidinamos Bostone rugsejo 26 d. 3 v. popiet Liet. Piliečių draugijos salėje. Vaidinama: Dangaus ir žemės sūnūs, Šarūnas ir Prie dangaus vartų. Vaidina New Yorko vaidintojų trupė, vadovaujama aktorius V. Valiuko.

Sesuo Genovaitė Grigaitė, C.J.C., Bostono kolegijoje gavo teologijos magistro laipsnį. Ji kitais metais mokytojaus Cambridge, Mass.

Lietuvių Fondą įmokėdami po 100 dol., įstojo nariais inž. Apolinaras Treinys ir inž. Romas Budreika.

Stepono ir Valentino Minkų vadovaujamos radijo valandėlės piknikas bus rugpičio 8 Romuvos parke, Brocktone. Pikniko programa bus įvairi. Tautinius šokus šoks Onos Ivaškiens vadovaujama grupė iš Bostono, jugoslavų tautinių šokių grupė, vad. Conny ir Marianne Taylor. Bus įvairių šokių varžybos. Autobusai eis nuo Piliečių klubo. Radijo valandėlė, vadovaujama S. V. Minkų, yra seniausia N. Anglijoje, veikia 31 metus.

Ateitininkų moksleivių ir jaunučių stovyklą vyks rugpičio mėn. pirmąsias dvi savaites. Suinteresuotieji stovyklą gali kreiptis į R. Pauliukonį, 95 Harrison St., Worcester, Mass., o dienos metu Bostone telefonu 876-4400 (prašyti Pauliukonį).

Organizuojamos demonstracijos New Yorko į Jungtines Tautas reikalu Bostone bus sukvietas organizacijų pasitarimas. Bostone tuo tarpu vadovaus Bostono Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba. Vėliau bus sudarytas tam reikalui platesnis komitetas.

PUTNAMO MERGAICIŲ STOVYKLOJE dvi iš New Yorko. Iš k. į d. V. da šlapelytė ir Laura Čerkeliūnaitė. Nuotr. B. Kerbelienės.

SERVICE

Beginners and Experienced
STUDY PIANO
VOICE SIGHT SINGING

Call Anytime
UL 7-9515
Mrs. Howell 675 Sterling Place
Brooklyn

Sekmadienį, rugpičio (August) 1 d.

Visi keliai veda į metinį

“Lietuvos Atsiminimų” Radijo

— “Rūtos”

PIKNIKA

rengiamą Didžiojo New Yorko lietuviams

JAMAICA POLISH NATIONAL HALL & PARK
108-11 Sutphin Boulevard, Jamaica, L.I. N.Y.

• Lietuvaitės gražuolės rinkimas — Miss Lithuania, 1965
• Tautiniai šokiai ir dainos.

PIKNIKO PRADŽIA — 1 v. p.p.: ŠOKIAI nuo 5:30 iki 9:30 v.v.
MENINĖ PROGRAMA 4:30 val. p.p. Gros T. Maksymowicz orkestr.

— Piknikas įvyks bet kokiam orui esant —

Įėjimas — \$1.25

Lietuviškų valgių bufetas • Veiks “Darbininko” spaustos kioskas
Nuosirdžiai Jus kviečiame!

Prof. JOKUBAS J. STUKAS, Direkt.

VASAROS ATOSTOGAS

praleisti be rūpesčių — sveikai, linksmam, įdomiai — maloniai kviečiame

MĖSKOS ir MĖŠKIUKO

vasarvietėje

42 Beach St., Monument Beach,
Cape Cod, Mass.

Tel. 759-3251 (Area Code 617)

Savininkai patys svečius priima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuosirdumu globoja. • CAPE COD žuomos grožis, ATLANTO vandens malonumas, SILVER BEACH smėlio tyrumas — žavi gamtos dovana. • Mėgėjų patogumui yra valtis — žuvalimui, sail-fish — buriavimui, ping-pong stalas, teniso aikštė. • Vakare tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai. Užsisakyti galima adresu:

MARIA LUSYS
88-01 104th Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 849-1193
Iki malonaus pasimatymo!